

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.

Egész évre 2 frt.

Fél évre 1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsa-tér 16. sz. házban, (kenyér-piacz.)

Vilmos sörösmunka szomszédságában.)

Kéziratok vissza nem adtnak.

DEBRECZEN-NAGYVARADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 8 kr;

többszörinél 6 kr.

Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek. Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr. „Nyitólár”-ben megjelendő közlemény minden petit sora 15 kr.

Hirdetések és előfizetések helyben a kiadó, hivatalnál, Csáthy Ferencz, Teleki K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Blockner J., Eckstein Bern. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Oppel, Schalek H. és Párisban, Hamburgban a Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Ujjá születés.

A természetben minden évben van megújulás. Mely oly nehéz, fájó érzetet szül: kopárságával a völgy, száraz ágaival a fa, zörgő harasztjával a kihalt mezőség: a tavaszi szellő megjöttén, a napsugár meleg csókjain új életre kél. Az égből mosolygó, a bokor dallal megtelt, a fák virágos-lombosak, a mezőség zöld bársonnyal ékesül. Az átalakulás csodás, meglepő, felcséges; a megújulás a létező világban a leg-harmónikusabb gyönyörre kelt.

Mely a természeti világban minden évben ismétlődik: az ember-világban nem lehetne ugy? Az emberi lélekben, a társadalomban, az emberiség milliói közt nem volna lehetséges az újjászületés? Az a csillag, mely egykor vezérlé a bölcsöket: ma már elhomályosult egészen; az a vágyakozás, mely eltöltötte a szíveket egykor, hogy meglássák a jászolban fekvő kisedet: ma nem lephetné meg az emberiséget?

Hiszen, mint a szent hajdanban, ma is való, csont, hú, vér, izom és idegek alkotják az emberi testet. Tehát mindaz, mely vágyakat költ eszméket sugall; szenvedélyre lobbant, hogy könyörületet gyakoroljon, vagy gyűlöljön, ma is mind megvan az embernél — mint régen. Mint a szent hajdanak megvoltak, ma is megvannak a kornak zsarnokai; a konczlésés, a féltékenység, urálmi vágy, vértől ázott királyi pálcza, zsarnoki jelvény ma is — van. Karácsony es éjén, az a csillag ma is feltűnik; sugara egyaránt behat a szegény kunyhójához, mint a nagyok dísztermébe. Mi hát az oka, hogy mi nem tudunk ujjá születni?

Haj! a mi csillagunk nem ott kél, nem ott tűndöklök — az ég boltozatán; nekünk nem kell olyan csillag, mely mérhetetlen messzeségből ragyog felénk; mi nem indulunk olyan fény után, mely onnan felülről jő: a mi csillagunk itt a földön kél, itt ragyog; innen hinti felénk csodás sugarát.

TÁRCA.

Karácsony estéjére.

... Szép téli est. Fehér köpeny
Borítj' a föld szinét
S tekintetét a fényes hold
Mosolygva hinti szét.

Oly ünnepi ma mindenütt
A szin s a hangulat,
Oly békesség, öröm tanyáz
A mennyben s menny alatt.

A népek nagyja, apraja
Buzgón — letérdelvén —
Imádkozik és elmereng
A megváltás művén.

Ily szép volt akkor is az est,
Ily megható, ily szent,
Midőn az Isten — ember itt
E földön megjelent.

... Azóta multak századok,
S fordult a nagy világ,
De eme szent s nagy ünnepet
Meg nem változtatták...

Légy üdvöz, szép karácsony est,
Mi legszebb ünnepünk!
Hozz áldást, üdvöt, szent kegyet!!
Jézus, maradj velünk!!

Gróf Csáky Adorján.

Ki volna ma olyan dőre, hogy ama csillag után futna, mely titkos, talán nehéz küzdelem árán megszerezhető békét nyújthatna; ki volna olyan elmaradott ma, hogy az után a másik után ne szaladna, mely igaz hogy csak verebet ad ma, de biztosan, mely bizonyára többet ér a holnapi tuzoknál.

Könnyen kell nekünk ma minden: tudomány, becsület, vagyon, élet, nyugalom, önérték. Ha így nem jó: hadd fussa pályáját ama kicsiny csillag, bizony mi rá se hederítünk.

Vágyaink hogyne volnának? Dehogy! Mi jó, mi szép, kíváncs, fényt, kényelmet, dőzsölést, kéjt lehel; mit összehord tudomány, ipar, művészet, szép érzék, csiklandós izlés: mindarra kácsingunk; vágyaink netovábbja.

S mint a szent hajdanban: tudott tömörülni a világ a körül a bölcső körül, melyet mi ma már nem is ösmernünk: kufár érzelmeink révén, mi is tudunk egymáshoz simulni; ezek egy testté lenni; hogy meglopjuk az egyént; kifosszjuk a gyengét; kiraboljuk a védtelent; lábbal tiporjuk a jogot, az emberiséget; hogy alkossunk magunknak újdonsült törvényt. A szent hajdan kor embere ha vétett, nem ragyogott még előtte teljes tisztaságban az a csillag, melynek fényén ma már feléptült az összes világ társadalmá; ők csak sejtették azt mely ma előttünk boldog valóságban állhatna: hogy az emberiség boldogulása csak a kölcsönös szereteten épülhet föl.

Mi száz zor bűnösebbek vagyunk, mint ők valának. Nálunk egy csepp vér inkább égre kiáltó, mint nálok ezreknek hullá-a; a mi önzésünk kiszámított, piéda leső; azokat vak ösztön vezérlé; rabláshoz szükséges reszelőnk, furónk: számított gasszágból kieselt; azoknál állatiasság; ott a tömegesség pénzben, földben, vízben lakhatásban — bódítá el az agyvelőket, adta a kézbe a gyilkoló szerszámokat: mi ölünk husz filérért. Ha ott meggyalázta a vér saját verét; butaság; nálunk ez kiszámított cselekmény. Köolaj, gáz, villany, löpor, száz meg száz csoda

dája a mai kornak, van kezűgyben, hogy ki a hogyan akarja, akként használja ki saját javára. Hajdan a szenvedély tüzelte fel milliók lelkét, ma a kéznél levő eszközök kínálkozása szüli a tolvajt, rablót, gyilkost, felforgatót.

Hajdan a pillanat felhevülése ontott gyászt ezrekre: ma a jövő reménye ad fegyvert milliók kezébe. Ott a vadállat küzdött vadállattal, itt ember küzd ember ellen, tal liczítálva egymást az embertelenségben.

A megváltó csillaga ujjá-szülte egykor a viselt világot: vajon mikor fog ismét ugy fel-tűnni, hogy ujjá-szüljön mindnyájunkat?!

Karácsony ünnepe.

Jégvirágos ablakon keresztül szűrődik a lámpa és oly sok csillogó gyertyafény, melylyel telve van, az édességekkel és aranszálakkal megrakott, karácsonyi illatos fenyőfa. Künn beköszöntött az est homálya, a szoba barátságos melegéhez, oly kedvesen illik főképp ma, a gyertyafény sugara. Miért éppen ma, hisz a téli esték egyforma unalmasságát már meguntuk, közönyössé vált a tűz pattogása, a világító eszközök oly korán kerülnek használatba, az aránytalanul kevés nappali világosság miatt? A népdal régóta zengi: Egyszer esik esztendőben karácsony! Tehát ma van azon ünnep estéje melynek emlékezete ifjut, aggot egyaránt felvidít, azért ünnepélyes ez estén az emberi kedély és hangulat. Az egyházi költészet is zengi:

Az ég és a föld ma így ölelkezik,
A szent karácsony boldog éjjelén
Szívünk érzelve egybefoly,
Boldogtalan ma nincs sehol,
Egykép vigad ma gazdag és szegény.

Nyirkos szalmán, rozoga jászolban egy kised függeszti szeméit az édes anyára, ki megtörve a rendkívüli esemény által, az isteni gondviselés felett elmereng. Fájó érzetét, hogy az anyagi üdvözlét nyomán, isteni kisedét, ily szegényes körülmények között kell látnia, vigasztaló szavaival enyhíteni igyekszik éltés je-

gyese, figyelmeztetvén őt, az isteni csodás végzésre. E vigasztaló intelemre enyhül a fájó érzelm és örömmel vegyest ápolja a reábizott isteni gyermeket. Azonban mi történik — csakhamar e rendkívüli születésnap után, káprázttató fény tölti be a sötét istállót, csillogó ruha, arany, tömjén, myrha ajándékok, királyi személyek térdelnek a rozzant istálló előtt! Mi ez? Történt-e a világ fennállása óta oly esemény, hogy a rongyokba pólyált gyermek, királyok hódolatát és imádságát fogadta volna. Ez megtörtént a Megváltó születése alkalmával, mely eseményről a mai napon ünnepélyesen megemlékezünk. Hiába leselkedett utána szívében gyűlölettel a zsarnok király, ez imádsást megszüntetni nem volt hatalmában — mert felette egy nagyobb isteni hatalom örködött, mely minden veszedelemtől megoltalmazá. Hiába tör manapság is az újabb világnézet pusztító szele, a tiszta alázatos hit szelleme ellen; ugyanazon gondviselői hatalom, mely annyi és oly sok veszély közül kiragadta az isteni kisedet — a hitben élőket is kísérni fogja élet utjaikon, hogy el ne veszessenek.

Az új világnézet a hit elleni harcával nagyon süppedékes talajra lépett, következményei káros hatással lesznek — egyedre — tömegre egyaránt. Miben áll ez új világnézet? Tagadásában mindazon tanoknak melyeket a Megváltó az égből hozott; ezeket letagadva pedig üresen marad a szív és csakhamar betölti azt a kételynek dúló szelleme. Harczra iadult e tanok ellen, de győzelme bizonytalan. Győztes mindenkor csak az igazság lehet, mely az evangéliumból méríti érveit; azért csakis a keresztény szellemű világnézet hozhatja teljes harmóniába a vallást a tudománnyal. Kedveltessük ezt meg, a ker. szellemű gondolkodást a családi szentélyekben, mert azok hivatják arra, hogy a jövő nemzedéket, a hiterős életre vezessék és a hit iránti tiszta érzéket bennük felköltsék.

A családok ker. felfogásától igen sok függ. Nem rég olvastam egyik folyóiratban a „H”-ben egy a családi életre vonatkozó, azt jellemző

Nyilik az ajtó. Bajdosiék jönnek.

Kiküldik a gyermekeket, menjenek egy kicsit ki az udvarra. És a szoba sarkában levő leandert feldíszítik gyertyákkal s tele agutják csukorkákkal. Aztán behívják a gyermekeket. Mily örömet okozott az a kis édesség! Az anya boldog, hát az ő gyermekeit mégis csak szereti a Jézuska. — Aztán haza jött a legnagyobb fia a betlehemesekkel Bajdosiék együtt énekelik a mosóné családájával: „Mert ma született a megváltónk”.

Míntha nem fájna már ugy a szívök, míntha a szeretetben felolvadt volna a fájdalom.

Tavaly történt.

Karvaly ur is krisztkindlit várt. A nagytudomány asszony Karácsonyra helyezte kilátásba a golya érkezését. Nagy volt az öröm a Karvaly háznál. A mult évi első disznótörőn, az új karczostól fellekesülve s a golya közelgő leszállására czélzó felköszöntőkre válaszul, Karvaly ur nyilatkozott, hogy ha az Isten fiut ad, akkor száz forintot fog adni a tanítónak, hogy azon egy nagy karácsonyfát állítson fel a szegény iskolás gyermekek részére, ha pedig leányt, akkor — maga sem tudta hirtelen mit igérjen, minő értékben is áll az apa szemében a fia s a leány. — Egy pár másodpercig habozott, de aztán tovább folytatta: ha pedig leányom születik akkor ötven forintot adok az orgona kijavítására.

A tanító is meg a tiszteletadó ur is eljött kiáltott s vigan keczeztintottak Karvaly urral.

És a tanító imádkozott, hogy fia legyen, a tiszteletadó ur meg leányért kérte az istent. És a golya nagy zavarban lehetett. Mind a két ajánlat kedves odafent.

A zavarban levő golya addig monologizált, míg egyszer csak Karvaly ur házára a golya két gyermekkel szállott le: egy fiúval és egy kis leánnyal a csörében.

Karvaly ur örömmel fizette ki a felajánlott összegeket, de azért az ideu már nem tett ilyen ajánlatot.

Karácsony estl.

Madaras Gyulától.

Epen kisült a kalács. Kürtösné ép most szedte ki a rózsá piros kalácsokat, a gyermekek öröm ujongása között, mikor jött a sürgönyhordó s Kürtösnének egy táviratot adott át. Nem is annyira távirat volt az, mint sürgös rendelet, hogy rögtön induljon az ezerhatszázhetessel. Szegény vasutasnak ma lett volna szabad estéje, ma nem volt szolgálata, ma pihenő napja volt s ugy örvendett ennek a szabadságnak. Három éve lesz már, hogy nem tölthette otthon a karácsony estét, mindig utban volt, ma azt gondolta végre teljesedik kívánsága. Dehogy; Berecz a kollegája ma beteg lett s neki kell teljesíteni a szolgálatot.

Nem itthon, de a féken fogja töltöni a szent estét, a vonat egyhangú zakatolását fogja hallani gyermekei kacagása helyett. Csaknem könyezett, de azért öltözött, készült a nagy utra. Szigetől Debreczenig ülni a féken, kitéve hónak szelnek: ilyen lesz ma ismét az ő karácsony estéje. Megszokhatta már ezt az utat s ma mégis úgy félt, oly nehéz szívvel ment el.

Megindult a vonat. Egy darabig még csak figyelt a gép jelzéseire, de aztán nem igen hallotta. Ott ült a féken, a keze a fék forgantyuján foglalkozott, de lelke, az otthon volt a kis szobácskában a családijával. Most gyújtja meg az asszony a gyertyákat, Most csenget s látja hallja gyermekei kacagását, örömet, látja kis leánykáját a nagy bábbal, amit ő hozott neki Debreczenből, hallja a kis fia trombitálását. A Jézuska hozta a kis trombitát. — És álmodik s festi lelke a képeket tovább.

Mihályfalván már észre veszik a hiányos fékezést s felveszik a jögyzőkönyvet. Kürtös nem is védekezik, hisz megéri az a kis álom az öt forint büntetést.

Bajdosi Béla is hazafelé siet a hivatalból. Karácsony estéje van, a szeretet, az öröm estéje. Bemegy az üzletekbe s vesz ezt is, azt is és siet hazafelé. Csak mikor haza ér, mikor látja, hogy felesége magában ül a szobában és sir, akkor veszi észre, akkor ébred fel álmából. Hisz csak álom volt az, hogy nekik két szép gyermekük volt, a kis Gyuszi s a kis Ilonka. Csak álom az, hogy itt tavaly ilyenkor gyermek kacajától volt hangos a szoba, álom volt, — a valóság mást mutat. Szó nélkül veti le kabátját s ő is oda ül neje mellé s néz néz a szoba homályába, míntha könnyeznék. Nem beszélnek, nem vigasztalják egymást, mert tudják, érzik, hogy csak egy szó róluk s még nagyobb lesz a fájdalom.

Künn csengetnek, aztán egy kis fiu bedugja fejét az ajtón „szabad-e a kis Jézuskát dicsérni?” Nem tudják még azok, hogy itt tavaly még örvendeztek a betlehemeseknek, azok már ott dicsérik a kis Jézuskát — az égből.

És Bajdosiék nem tudják megtagadni, hogy a betlehemesek belépjenek; könnyes szemekkel hallgatják a pásztorok énekét: „Mennyből az angyal le jött hozzátok.” Az ő angyaluk meg felment. Elmennek a betlehemesek, aztán csejdes megint minden. Később, míntha lelkök egyet gondolt volna, felöltöznek s indulnak hazulról. Nem kérdik egymástól hova mennek, hisz tudják mind a ketten.

A szomszéd udvarban hátul lakik egy szegény mosóné. Négy gyermeke van s Karácsony estéjén alig van kenyér a háznál. Ott nem volt a Jézuska, — miért? Szegény asszony ugy sir, majd a szíve reped meg. Az egész világon millió s millió gyermek örvend s dicséri a Jézust és az ővé nem dicsérheti? A legnagyobb fia elment a betlehemesekkel, másnak szerezu örömet, dicsérni azt, ki neki sem mit sem hozott. És az asszony letérdel s imádkozik. Imádkozik ahhoz, ki róluk elfeledkezett. És leküldte fiát, megváltani az emberiséget bűneiért. Oh, nagy a te hatalmad! A legnagyobb emberi érzésnél, az anyai szeretetnél is nagyobb vagy!

esetet. „Észak-Amerikában a tanulmányi ügyek vezetősége, erkölcsileg mélyen súlyodt egyetlen családnak sorsát e század elejétől kezdve napjainkig nyomozta s azt találta, hogy az említett családból 142 koldus, 64 közköltegen élősködő szegény, 76 gonosztevő és számos erkölcstelen személy került ki és hogy ezen elvetemült család tagjai, két millió márkát fogyasztottak el a jótékonyági egyletek pénztárából.

E példa ugyan, ha nem is bizonyíték, de mindenesetre figyelemre méltó századunk életében, amidőn a humanizmust, ker. szellem nélkül akarják megkedveltetni.

A betlehemi csillag fénye vezessen bennünket éltünknek kételkedéssel teljes utain, felkiáltván a költővel:

Tekints le Kisded a tömegre is,
Melyet pokol hatalma feltűzött,
S bár gunyol, üldöz, orv. vadul,
Szeretni mégis megtanul,
Ha véreddel kioltod a tüzet!...

B. Gyula.

Fővárosi levél.

Budapest, december 22.

Kedves Szerkesztőim!

Szeretem a telet, a havat, a zimankós téli szelet, mely azzal küzd, hogy kabátom felgyűrt gallérja mögé egy kis háztetőről lesepert havat juttasson... De hiába; nem irhatom, hogy lábaim alatt miként ropog a hó; miként verődnek vissza a fagyott aszfalt felszínéről a kirakatok írlámpáinak szemvakító fény sugarai, — nem a lehető legkellemesebb tavaszi időben van részünk, hónap nyoma sincs s a langyos nap meg akar fosztani téli kabátunktól. Pedig december vége felé járunk.

Minden csupa pompa, fény. A kirakatok igéző s izgató látványt nyújtanak s a karácsony közeledése csodálatos, kellemes hangulatot szül.

A hölgyek igéző tolettjeikben pompáznak az utcán s különösen mióta az új módi blouze (Venus övvel) divatba jött, még kíváncsabbakká teszik a nőket, kikért az én Cajus Calpurnius barátom oly annyira sóvárog.

Ő az én Luciferem, együtt szoktuk végig barangolni a pompás utakat; ő vezet és én követem.

— Elég a nőkből, ne tovább — mondja az én Calpurniusom. Nézd ezt az angyalt, az új kék köves gyémánttal körített köves függők, miként ragyognak fülleiben.

De ő nem hagy elmerülnöm csodálkozásomban, hanem karonfogva visz magával az emberáradatba.

Mig a politikusok a kiegyezés körül veszekeszenek s Apponyi gróf ismét babérokat arat kiváló szónoki genialitásával, az alatt a nép mulat s szórakozik. Este hat órakor felgyúlnak az Auer égős lámpák az Andrássy-uton, az ív-lámpák szórják hatalmas fényüket. Az „Abbázia” kávéházban az ifjú írők (törpe gigásoknak hívják az öregek) beszélgetnek, vitatkoznak. Oda járunk meghallgatni, miként verik el a kicsik a mestereken a port. Ott ül az örökké csendes Fehér Jenő, mellette Pally Miksa a nemzetgazdász, a kis zwikkeres, mindig mosolygó Lányi Zsigmond (a kit egy nagy író mosolygó császársemlényének nevezett el) szőke Görög Ernő, a mindig morozus Erényi, az öreg piktor Kőszegi, a ki reggeltől estig külföldi lapokban buvárkodik, a szép Borsodi s többiek még. A másik asztalnál piktorok morfondíznak Hock János kritikái ellen, ott ül Márk Lajos, Csók István, Karlovsky, Berger, Goldreich, Basch Árpád, Thorma, szóval igazi bohéme kompánia. Ad vocem piktorok!

Három szép kiállításban van részünk. A műcsarnok kiállítása abban a tekintetben volt meglepő, a mennyiben a külföldiek teljesen kiszorultak. Hosszu mese volna a csinos háromszázhuszonkilenc képről beszélni, de e helyen meg kell említenem a kitűnőbekeket. Az első terem disze Benczur mester; a másodikban László Fülöp gyönyörű arcképei uralkodók. Mednyánszky, Tornay, Karlovsky szintén képviselve. A harmadik teremben a Szentos, Teldi Koszokl és Spányi ből álló quadri-folium állítottak ki szép művészi termékeket. Az ezután következő teremben Ligeti és Strobl mesteri szoborműveik keltenek feltűnést. Rippl-Rónai „Fekete ruhás hölgye” mesteri kéze vall. Ifj. Sziklay művein nagy haladás észlelhető. A hetedik teremben kellemesen hat a nagy szobrász nevének Fadrusz néni kis szoborműve.

A nyolcadik terem képei kellemes szemléldést nyújtanak. Poll Hugó, Berger Lajos, Bosznai István képviseltették megukat, de a leghatásosabb kép Goldreich Géának, a Párisban lakó fiatal festőnek „Szomorú munka” című képe. Egy asztalos, a mint kis holt gyermekének koporsót készít; mennyi poezis, melancholia az egész képen, valóban megható.

Bash, Ürmösi és Rajzó képei diszére válnak a jól rendezett kiállításnak, melyet naponta nagy közönség látogat s kellemesen folynak a délutáni órák a éstahangverseny zenéi mellett.

December nyolczadikán nyílt meg a Nemzeti Szalon; kedves meglepetést okozott az érdeklődőknek Hock János felhívása, hogy a műcsarnoki kiállításból visszamaradt műveket állítsák ki. Kacziányi „Sirbátétel”, Kardos „Rococo”-ja, Karlovsky női tanulmányai. Margittay. Rippl-Rónai, Márk, Sziklay, Vaszary, mennyi művész s milyen művek. Hiába, haladunk s művészetünk nem sokára eléri az öt megillető helyet. Hát még a nagybányaiak, azok tudnak csak festeni.

Csók, Faragó, Ferenczy, Glatz, Holóssy, Grumald, Horthy, Thorma, Réthy művei; a Kiss József illusztrációk magas művészi nívőn állanak.

Sajnálom, hogy e helyen egyenként nem foglalkozhatom velük, pedig nagyon megérdemelnék. Az érdeklődés ez idén úgy a szakemberek, mint a közönség részéről oly nagy, hogy örvendetes kilátásokkal nézhetünk a festő művészet jövője elé.

A színházak sorra hozzák a kitűnőbbnél-kitűnőbb darabokat. A vigszínház sokat remél Voss Richard „Szóke Katalin”-jától. A kiállítás pazar és fényes; ez a jelesen szervezett fővárosi színház érdeklődés tekintetében jóval túlszárnyalta Budapest minden színházát, kivéve a Népszínházat, a hol „A kukta kisaszony” zsúfolt házakat csinál, a derék Porzsolt direktor és a szellemes szerző Márkus József örmére. Mint hallom, a vidéki direktorok zöme már megvette előadásra a darabot, mely kétségkívül éppen oly kedvesen fogja szórakoztatni s mulattatni a közönséget, mint Budapestben.

A magyar színház is igyekszik erősen s úgy látszik (a rosszakaratukra félre ismert Ripp van Winkle) kritikák használnak. „A kikapós patikárus” erős kasszadarabjává lett a színháznak s Relle ügyes direktornak bizonyult; bizhatunk a színház jövőjében. Az opera „Bohémjei” élvezetes estét nyújtanak s a sokat szorongatott Nemzeti színház minden válság közepette jobb híján a felújított „Benoiton család”-dal akarja a közönséget magához édesgetni. De „Coulisette” mégis jobb darab s a ki nevetni s mulatni akar, az a Lipót-körtúti muzsateploomba siet. Hiába, Klegvich gróf és Szécsi ismerik az utat a közönség szívéhez, óhajtjuk, ne térjenek le ez ösvényről soha...

Tíz óra elmúlt; elesédesedtek a színházak környékei. Elmegyünk Carolát hallgatni a Somossyba vagy a szép Lolát az Olympiába és aztán... aztán nem megyünk haza lefeküdni. Bemegyünk a New Yorkba, hol a nagyok vigadnak. Itt Heltay Jenő, Szomaházy, Ambrus beszélgetnek kedélyesen, ott Ujházy mester kalábrezik vidám partnerjeivel: Kassai, Fenyvessy, Góth, Hegedüs és Krudy, a nagy bohém kompánia vígan várja a hajnalt.

Gyérülnek a vendégek s távoznak, kint az utcán a tejes kocsi a vásárcsarnokok targonczáit zavarják a csendet.

Hideg téli szél sivit mellettük s mi álmodozva sietünk az Andrássy-ut felé, miközben halkán dudoljuk szép Lola nótáját: Szeretem a cicizát... s aztán haza térünk, pillanatnyi búbanatunkban megcsodáljuk a hirdetési oszlopokat, verekszünk a rendőrökkel, megtréfáljuk a takarékpénztárak s ékszerüzletek szegény éjjeli őreit s aztán vége, csend lesz, elváltunk egymástól, kiki haza megy s a házmester fülébe dalolja: Szeretem a cicizát a cicizát...

Falk Miksa Richárd.

Nagyvárad gyorsfényképek.

— Fény- és árnyképek. —

Mig minden nagyobb vidéki városban s így Debreczenben is voltaképpen télen veszi kezdetét az igazi élet, addig Nagyvárad a téli hónapok alatt szendereg s csendes álmokat álmodik állandó színházról, villanyvasutáról, közvilágítás fejlesztéséről, jó járdákról és sok minden más egyebekről.

Mikor a mi deszkabódénkban — a mit a mindent rózsaszínben látó optimisták itt szinkörnek is szoktak nevezni — legördül az utolsó előadás után a függöny, a mely a debreczeni színház változásokat jelző függönyével egyidőben készült s előreláthatólag egyszerre, talán ugyanazon napon fog az Otthellők és Desdemónák nyakára szakadni, s a mikor az első der megcsipi a színházudvar akácfaínak erősen fakó lombjait, akkor össze ülnek a temetetlen nagyvárad egyletek, társaságok, a szűkebb és tágabb, a vegyes és még vegyesebb, az ad hoc és nem ad hoc bizottságok és csodálatos módon eltárgyalnak egész addig, míg ki nem dagad az első rügy fentnevezett fák s fel nem gördül fentebb már szintén jelzett előfüggöny a szinkörnek anyakönyvelt fabódéban.

Ezekben a gyűlésekben aztán azokról az álmokról tárgyalnak az emberek, a melyekre már erősen célozgatnak a bevezető kikezdésben.

Most például a villamos közúti vasut mellett harcolnak a két részre szakadt pártok, miután az állandó színház kérdése ad acta lett téve azon egyszerű okból, mert szintén két egyenlő párt miatt nem találtak alkalmas helyet a műintézetnek. Azaz hogy mind a két párt nagyon is alkalmasnak találta az általa kijelölt telket. Így aztán nem lehetett választani a kettő közt.

(Ilyenformán fog néhány évtized múlva eldőlni az én emléktáblám sorsa is, miután szerénységem rövid itt időzése után, már két városrészben lakott Micsoda versengés lesz halálom után abban a kérdésben, hogy melyik városrészt illeti meg lakóhelyem megemléktáblázása. Ezért nem érdemes Nagyváradon Koszorus-írónak lenni.)

A gyűlésektől eltekintve, azután alig akad valami szórakozás, a vendéglősök és kávéházutajdonosok nagy öröme.

Mert az idén meg koncertben sem volt részünk, kivéve a kávéházak spanyol-, olasz-, görög- és török-görög zenetársulatainak változatos másodarabjait, melyeknek legdivatosabb piese-ei a Jambó, azután meg a Jambó és végül megint a Jambó.

Hanem táncban nincs hiány. A tánczedvelő fiatalság, a nagyvárad szép asszonyok ép úgy, mint a debreczeniek egyformán áldoznak Therpsichorének.

(Különben, Éva anyánk is aligha csak épen azért nem tánczolt quadrielt, mert a bibliai történet tanúsága szerint nem akadt szegénynek visa-vija.)

Itt is járja a táncz, aki nem tánczol, az legalább tánczoltat. Minden 10-ik házban colone-tartanak, a közbeeső házakban meg jourfix, házi bál van.

És olvasnak az emberek. Csodálatosan különbözik ebben a sok újsággal bíró Debreczentől. Itt csak két újság van, de azt mohón veszi a közönség. A könyvpiazz is nagy forgalomnak örvend s legalább is 50 százalékkal (és ez a minimum) több könyv fogy el a könyves boltok polczáról, mint odaát.

(Itt nem csak a kedves feleségük, ő nagysága közbejöttével szaporodnak az előfizetők, de évről-évre rohamosan nő a számuk is.)

De az újságírókon kívül a legjobb dolguk mégis a susztereknek van. És amint a mi kövezetviszonyaink sejtetni engedik, a susztereknek és csizmadiáknak még nagyon soká Eldorádó lesz a mi peczeparti — Párisunk. Mert cipő mindig kell, a krumpli kövezet megrontja a cipőt.

(Ezt sok ember helyes következtetésnek, sok logikának tartja, én részemről, aki egyszerre négy pár cipőt miatta vagyok örökös vezekeltetésben a cipészemmel, részben családapai mi voltom, részben súlyos anyagi viszonyaim miatt, csak bajnak minősíthetem. Különösen azért tartom annak, mert hamarabb kell nekem öt pár cipőből gondoskodnom egyszerre, mint a nagyvárad városi tanácsnak új kövezetről.)

Volna még egy pár zárjel nélküli és zárjel közti szerény megjegyzésem a mi vízvezetékünkéről, (a mely ugyan engem kevésbé érdekel, mint korábbi viszonyaink); a népkonyháról, (a melyből meg Debreczen tanulhatna valamit), de ezekről máskor.

Addig is boldog ünnepeket.

Szatyi.

Olvasóinkhoz.

Búcsúzó.

Az idő vasfoga mindent megemész. Évek hosszú során elmúlik a kedv s a szellem nyügöző munka teherre válik.

Gyönyörűség a munka a férfior legszebb idejében, de ha felettünk gyors futamban surranak el az évek, előttünk áll a nagy kérdés, hogy hanyatló erővel, megtudunk-e felelni ama szép kötelességeknek, a melyeket magunk elé teszünk?

Én érzem, hogy azon a téren, a mely a legrégibb magyar lap vezetésénél reám hárult, ma már, 20 évi lankadatlan munka után, a mai kor igényeihez képest, nem volnék képes kellően megfelelni tovább.

Tekintettel agg koromra idején valónak találok, hogy fiatal erőre bízam e lap vezetését és szerkesztését s a mai napon vissza is lépek a „Debreczen Nagyvárad Értesítő” felelős szerkesztésétől s átadom fiamnak Nyiri Géza m. kir. államvasuti hivatalnoknak, a kit e lap közönségének szeretetében neveltem föl.

Jól esik apai szívemnek hinni, hogy dédelgettetik gyermekemet, a legrégibb magyar lapot, jó kézbe teszem, amikor fiam szerető gondjaira bízom.

Fogadja a nagyérdemű közönség az új szerkesztőt szívesen, a kinek lesz gondja, hogy rászolgáljon a közönség bizodalmarára.

Nem válok el a laptól, mely lelkemhez van nőve, de új erőket adok mellé, hogy virágozzék az idők idejével soká, nagyon soká.

És most, régi kedves közönségem, régi jó munkatársaim, isten velünk!

Nem tudom meghálálni kellően a tanusított szívességet, — de elviszem magányomba kedves emlékeket.

Emlékezzenek meg néha rólam is, aki szerény szolgálatot akartam teljesíteni és talán teljesítettem is a magyar hírlapirodalomnak, a legrégibb magyar lap irodalmi színvonalon való fentartásával.

Az isten legyen velünk!

Debreczen, 1897. december 21.

Zicherman Herman.

Beköszöntő.

Nem épen ismeretlenül lépek atyám után a legrégibb magyar lap felelős szerkesztői szép de nehéz állásába.

Irodalmi érdemeimre nem hivatkozhatom, de amit áldozni tudok e lapért, azt mind felajánlom.

Komoly munka, szeretet és ámbíció, lesznek az elveim, hogy a legrégibb magyar lap számot tevő tényező legyen a jövőben!

Ez az én célom! E célért nem riadok vissza semmi áldozattól és lesz rá gondom, hogy az évszámilag öreg „Értesítő” megújult erővel teljesítse feladatát a társadalomban és az irodalomban.

Új pályám kezdetén nem kérek egyebet, mint bizalmat, egy, amit kiérdemelni a legfőbb törekvésem leendő minden időben.

Nagy hangu ígéretet nem teszek. Mert az ígéreteknek nem vagyok barátja. De mint munkaszerető és kötelességtudó ember, tettemmel fogom bebizonyítani, hogy nem vagyok érdemtelen a helyre, melyet ma elfoglalandok.

A n. é. közönség és a hírlapirodalom érdemes helyi munkásai fogadjanak szívesen, amikor e térre lépek én igyekezni fogok teljes erővel kiérdemelni azt, hogy méltó legyen a közönséghez és az írókhoz s már a mai számmal is kívánom megmutatni, hogy minő irány és szellem fog a vezetésem alá vett lapban uralkodni.

És ezzel a „Debreczen Nagyvárad Értesítő” felelős szerkesztését átvettem.

Debreczen, 1897. decz. 21.

Nyiri Géza.

a „Debr. N. V. Értesítő” felelős szerkesztője.

Karcolatok.

— Innen onnan mindenünnen. —

Ha bizni lehet Falb ur, a német leveli-béka, vagyis időjós jóvendölésében, hát akkor nem számíthatunk fehér karácsonyra.

Nagyon mindegy különben, akár fehér, akár fekete is, csak az volna a fő hogy a kerek ég alatt mindenütt — vig karácsony legyen!

A tél eddig nem is volt valami szigorú.

A tűzifa kereskedők már azt hitték, hogy a raktáron levő fák kivirtnak, mint az Áron vesszője, — és nekik nem lesz karácsonyuk.

Dehogy nem! Csak várni kell, akár mikor, deczemberben, májusban vagy júliusban lesz is, csak meglegyen kinek-kinek a karácsonya!

Hisz a nóta is azt mondja, hogy „egyszer esik esztendőben karácsony!”

Ami különben épenséggel nem igaz.

Mert sok embernek még piros pünköszt első napján is — nagy p é n t e k van, míg másnak nagy p é n t e k e n is — karácsonyuk van.

A világítás, a vízvezeték és a csatornázás mikénti megoldása volt városunk iránytadó köreiben a megbeszélés tárgya.

Ugyan mit múltóztatnak gondolni, hogy a három közül melyik lett meg legelőbb?

Hát a — negyedik. A — lovaskaszárnya.

Oh mert ha csak kaszárnya kell, akkor csak szóljanak s előáll Debreczen.

Épített az aztán olyat, hogy kétségbe esik aki meglátja, csupa — kaczagásból.

A belügyminiszter olcsóbbá tette a patika szereket.

Tehát ezentul olcsóbban lehet — meghalni.

Nem volna felesleges egyuttal arra is gondolni, hogy olcsóbban lehetne csak meghalni, — de megélni is.

A japáni uralkodó elrendelte, hogy mindenki húst egyék, mert nagyon lesóványodtak.

A debreczeni mészárosok dísz mészárosnak választanak a jó bácsit, — de hát mit ér, ha nincs — pénz a husra!

Sok gyermeket, akit az anyja nem táplálhat, s z a m á r tejjel táplálnak.

Csodás! Ezek mégsem szívják magokba a s z a m á r s á g o t s akiket másképp táplálnak, azokból sokszor — ökök válik.

Tanár ur nem hagyott leckét föl a szünidőre?

Nem. Ugy se tanulná meg senki a vakációba. M a g a m r ó l tudom.

A menyiben pedig a jó Jézuska mindenkiért egyformán született, hát óhajtható volna, ha mindenki egyenlő örömmel töltene a Megváltó születésnapját.

De csak úgy, ha lehet!

Már pedig a mai koronás és filléres világban sokan adták ama tagadó választ, hogy „hej karácsony, karácsony, van-e kalács a rácson!”

De ha nincs majd lesz!

Boldog ünneplést!

Skorpió.

KARÁCSONYI MELLÉKLET.

A régi kép.

Fáradt vagyok. Szobámba térek.
Mig sok, selyempárnán henyél:
Erőm' sorvasztja munkaméreg
Küzdve te érte, óh kenyér.
Megárt a munka tufeszítve,
Ám orvosság e nyugalom,
Kivált veled megédesítve,
Óh régi kép, ott a falon.

Az embert emberré faragni,
Távolból nézve, szép dolog;
De megpróbálva csaknem anyni,
Mint vakmerőt ha gondolok
S fölcsantom a sziklák gerinczét,
Hogy ott teremjen asztalom...
Te adsz erőt lelkembe mindég,
Óh régi kép, ott a falon.

Ha enged a rög éles vasnak
S a jó magot behinthetem:
Várom, hogy jöttén a tavasznak
Hullámozzék a zöld selyem.
Várván az áldást s a magot mind,
Vagy legjavát — sirathatom...
Csupán te enyhítsz bánatot, kint,
Óh régi kép, ott a falon.

Nem félek én a küzdelemtől:
Habár meddő és diestelen,
Tudom, hogy égbe sohse lendül:
Mi csuszik-mászik idelelni,
S megnyugszom ebben: földi pálya
Csak szenvedés, csak fájdalom.
A szebb kort szívem mégis várja,
Óh régi kép, ott a falon.

A boldogabb kort egyre várom
S nem renyhe párna kell nekem,
Csak, hogy legyen való az álom,
Mit álmodik sok éneke:
Hogy birjak egy kicsiny családot,
Feledve ott minden bajom,
A mint te azt előmbé tárod:
Óh régi kép, ott a falon.

Apa, anya — két gyermekével,
Ki az anyaiéba simul,
Aludni készül, — itt az éjjel —
Kis leány imádságot tanul,
Apró fű távolba mélyed...
A bus jelent nem fájdalom,
Csak azt a szép jövőt ígérjed,
Óh régi kép, ott a falon.

János Zoltán.

Ki mire születik.

Petőfi azt mondja: „A költő és a sorsharag egy anyaméhől született.“

Pompás gondolat, melyet a tapasztalás szentesít.

Szójárás: Hja erre, vagy arra születni kell. A költőnek születni kell. Művésznek születni kell. Lángésznek születni kell. Hát a csizmadianak, a kasszafűróknak, no meg szája tátyi uraiméknak nem kell születni? Kell, meg pedig attól a minden oldalról kissebített asszonyembertől. Minő guny! A teremtés urainak, azoknak a félisteneknek, azoknak a vezérő csillagoknak, azoknak a halhatatlan hősöknek — egy asszonyi állattól születni! Egy asszonytól, a kit a teremtés urai nem tartanak egyébbnek, mint szükséges rosszának, mint játékszernek, mint kedvtöltés eszközének, akit tenyerükön hordhatnak, vagy kidobhatnak, a mint szesélyük hozza magával.

Igen, ezeknek a sokféle tehetséggel megáldott uraknak születni kell, táplálkozni kell, hosszú ideig — beszélni, járni tanulni kell egy asszonytól. Nyárogva, bőgve lép a világba. Ő, a ki pár tíz év után, ha lehetne „hapták“-ba szeretné állítani a világot. Az a legnagyobb baj, hogy az ember nem tudja — mire születik. Se anyajegy, se égi jel nem jelenti. Egy gyermek születésénél — egyszerű réges-régen — volt jel az égen, a midőn egy gyermek született, akkor azt mondták az emberek: ez a világ megváltója, a ki megváltott bennünket azon bűn büntetésétől, a mely bünt nem mi, hanem a mi derék őszülein követkét el. Ezt a megváltást a boldogok — hiszik ma is. Azóta is született jászokban, csendes félreeső helyen sok-sok gyermek, hanem megváltónak, költőnek, lángésznek, csizmadianak, mihaszna Andrásnak született-e, azt semmi sem jelezte. A gyermek megjelent, de az égi jel kimaradt.

A gyermek meg lett, azt mindenki tudja, hanem hogy mire, azt senki sem tudja. Számtalan eset azt bizonyítja, a kiről azt hitték — no ebből nagy ur lesz, lett belőle egy nagy semmi. A kinek

születésénél a kakas se kukorékol, abból lángész lett, mely fényt századokra előre vetette.

Minden bölcsőnél ott van, a mit az emberek nem tudnak — a rendeltetés. Az ember egy asszonytól születik, de számtalan befolyás határozza sorsát; ezek között nagy szerepet játszik a sorsharag, azután a nevelés, tanulmány, akarat, igyekezet, testi- és lelki szilárdság vagy gyengeség stb. stb. Valamennyi ezekkel találja magát szemközt, a midőn tette kerül a dolog. Ekkor kezd meg az ember az élet-halál harcát.

Az egyik küzd becsülettel, a másik cselszövés-sel, a többi más, más rendelkezésre álló eszközökkel. Így: „A“ gróf pompában született, aranyos bölcsőben ringatták s végezte nyomorban, gyalulatlán koporsóban, mely irtózatot harcot vihvatott a bölcsőtől a koporsóig. „B“ képviselő nagy dolgokra született, szemefénye volt az országnak. A közfgyeem reá irányult. Mint fénylő cherub ragyogott mind addig, míg a csillag, melyben bízott, közönséges meteorként szétpukkant s ő leugrott a harmadik emeletről.

Valóban oly nagy dolgokat mivelt, melyekkel a közfgyeemet, még a kis emberek részéről is magára vonta. Kérdemelte azt a paraszt közmondást: mentül nagyobb a ház, annál nagyobb gazdemberek lakják. Néki is egy nagy ház harmadik emelete kellett, hogy eltemesse még nagyobb szegényét.

Szinte kellemetlenül hat az emberre, ha némely szülő majomi szeretetét látja, mint öltözteti selyembe, bársonyba, mint becézi, mint dícséri gyermekét a gyermek előtt. Mily kedves, okos, aranyos, anyagi, s/ép stb stb. sok volna elő sorolni számtalan nyegle sülő izetlenségét, amit elkövetnek; nem anyira mert a gyermeket szeretik, hanem a saját hiúságokért.

Ezekből az aranyos kis babákból lesznek a le:rosszabb asszonyok; ha fiuk, a legnagyobb széghamosok.

Ezekből a becézett csemetékből lesz az a rémitő had, mely a prostitúció zászlója alatt él, a kiknek sem kedvük, sem akaratuk, sem erejük nincs küzdeni egy darab becsületes kenyérért.

A tudósok azt hangoztatják: „az ember olyan, a milyennek nevelik.“ A tapasztalás megcáfolja legtöbb esetben azt a tudós állítást. A nevelés csak irányt ad.

Egy előkelő állású nőnek, finom érzésű, nemeslelkű anyának három fia volt. Mindegyik szemefénye volt, mindegyik egyenlő gondos nevelésben részesült. Kettőben öröme telt, a harmadik megszomorította úgy, hogy huszonegy óra alatt galambász lett bánatában.

Erre azt mondhatják: nincsen szabály kivétel nélküli. Lehetséges.

Ugy szabályra, mint kivételre a társadalomnak szüksége van, mint a katonának a hátrálásra, ha szorítja az erősebb ellenfél. A társadalom két rétege az alsó és felső ezt a szabályt és kivételeket élesen határozza. A közép rétegről alig érdemes szólni, mert ez olyan átmeneti réteg s mint ilyen, nem csoda, ha örökké forrásban van s a mit kiválaszt magából, majd jó, majd rossz; az arány jó és rosszban egymást megsemmisíti; azaz annyi benne a jó, mint a rossz.

Nem így a felső réteg. Itt, ha egy jó kiválik, valóságos kivétel, azt vagy bebalzsamozzák, vagy szobrot emel neki a halás utókor.

A született vagy pénz aristokrata, először aristokrata és azután ember, ennél fogva nem ember, hanem aristokrata, ezért mondja földesurára a nép: „Az urasága csak meg volna, de az embersége sehol sincs.“

Szívjóság, lélekemesség, erkölcsi érzés, családi élet, testvéri szeretet stb. ebben a rétegben oly silány, olyan léha, hogy említésre sem méltó. A pénz vagy korona fénye, szemkápráztató fényvel leragyogja mindazon fogatkozásaikat, mely az embert emberré teszi.

Cselekedeteik rugója a hiúság, a feltűnni vágyás, az elsőség, a hatalom fenntartása; hozzájárul a gőg, a büszkeség, az elbizakodottság, az erkölcselenség; ezek egy tömeggé gyurva, kész a felső réteg egy alakja, a mely a világon élő ember-tömeg hangadójának valja és tartja magát; hogy ezen képzelt fölényt megtarthassák — művelik az ugynevezett jótékonycélú dolgokat meglehetősen dob-és muzsikaszó mellett. Ezen szellemben nevelik csemetéiket; egy része beválik, a más rész sülyed, képzeletet felülmúló sötétségbe, mélységbe. Eltelik egy század, ming száz közül kiválik egy, aki nem csak aristokrata, hanem ember is.

Az alsó rétegből talán ezer évben válik ki egy-kettő olyan, a ki kivétel számba mehet, ha sok volna a kiválok száma, nem lenne jó, mert: „Isten őrizzen minden igaz lelket ügyvédől, patikától, paraszttól lett úrtól.“

E rétegben az asszony valóban az, a minék lenni kell. Segítő társa a férjnek, anyja gyermekeinek, gondozója háznépének; a férj kenyérkeresője, fenntartója hozzátartozóinak. A férfi és asszony együtt dolgozik, itt nem játékszer vagy szükség-gez rossz, mint az a felső rétegben. — Itt egymásra szükségük van, egymást mintegy kiegészítik. A családi élet benső, még az idegenre is kellemes benyomást tesz, számtalan paraszt család élete; még az elesett napszámos családi összetartása is pedig vizsály, egyenletlenség van köztük elég, nélkülözés, gond együtt kél, együtt fekszik le vele.

Kicsapongók, részegesek, dologtalanok vannak köztük elegenden, az ugynevezett söpredék a jobbmodu paraszt azonban ezeket kiküszöböli, mert téves azt hinni, hogy a parasztok közt sundám, bundám, megy az ismerkedés és barátkozás.

Mentül számosabb a család, annál nagyobb az áldás.

A paraszt sem kétségbe nem esik, sem nem zúgolódik, ha sok a gyermeke, sőt azt mondja: „sok cseléddel áldott meg az Ur!“

Már öt éves korában hasznát veszi, maga körül foglalkoztatja, nagyobb korában már jobb keze, egész nevelése abból áll, hogy dolgozni tanítja és ez a szerencséje.

Ha abban a felső és közép rétegben a sok cifra tudomány mellett egy tisztességes és hasznos bajtó ipárra is tanítanak egy a fiu, mint a leány gyermekek, nem lenne annyi léha, annyi szerencsétlen, mert volna egy mentő szalma szála akkor is, ha elfogyott a könnyen jött és rendesen meg nem becsült uraság.

A koronás fők is tanulnak egy-egy iparagat, miutegy annak jelzésére, hogy nem csak a szegény paraszt embernek kell dolgozni, hanem a legmagasabb rangban és dugszadagságban lévőnek is szükség van a munkára, mert nem lehet tudni: „ki mire születik.“

B. E.

Volt nekem egy karácsonyom.

Volt nekem egy karácsonyom...

Emléke is édes.

Rágondolok: lelkem tavaszt,

Napsugárt, fényt érez.

Szívem a nagy boldogságtól,

Az édes örömtől:

Csakogy ki nem szakad, hej, ugy

Zakatot, dörömböl!

Mintha... mintha csak ma volna,

Olyan jól emlékszem!...

Tündéres, káprázatos,

Mesészerű fényben: —

A szép csillagos ég mintha

Földre szállott volna —

Ugy ragyogott, ugy tündökölt

A szent karácsonyfal

Egy viruló rózsá, kedves

Hitvesem előtte:

Ugy állt, mint a büszke bércznek

Szép sudar fenyője!

Karján az az édes, drága,

Tapsoló porontyka!...

Boldog lelkünk kéjjel nézte,

Egyre mosolyogta.

Jobbra, balra a két öreg,

Azok a jó lelkek:

Incelkedve, játszadozva

Vele sort nevettek.

Sorra mutogatva neki

Mindent, ugy elnézik...

Közbe-közbe öröm könyök

Titkon pereg végig.

Áldó tekintetük lopva,

Néha reám téved...

Ablak alatt felzendül a

Betlehemi ének.

Boldog lelkünk vigan, a kis

Pásztorokkal fuja:

„Dicsőség neked, oh mert ma

Született Jézuska!“...

Mintha... mintha csak ma volna,

Olyan jól emlékszem!...

Átölelve, megcsókoltam

Édes feleségem.

A kis bubuskát is a jó

Öregekkel sorba...

Boldog karácsony est! Drága,

Áldott karácsonyja!...

Szigeti Porsche Vilmos.

Karácsony estéje.

Csokonai Vitéz Mihály.

A megváltó születésnapja!

Mennyi aranyoske és ébenfekete fűrtű kis baba szíve dobban nagyot e nap! Édes reménykedéssel várják ugy a palotában, mint a kunyhókban — a kriszkindlit.

Az én kis lakomban is valóságos palota forradalom ütött ki. De fájdalom, nem élő lény, hanem az én szegény bugyolárisom ellen. És hogy mily mértékben, azt onnan gondolhatjátok kedves olvasók, miszerint hét, mond hét csemete várakozásának kell megfelelnem.

S milyen követelések! Mielőtt a főtéri üzletek-hezi expediciót utnak indítottam, jónak láttam összehívni az elégedetlen köztársaságot.

Hogy obstrukció ne támadjon a baloldalt, árpa ozukorral lekenyereztem.

Nagy figyelem közt vetettem föl a kérdést a kriszkindlire vonatkozólag. Puhatólni akartam a zsarnokokat, hogy budgetem ellen mily nagyságban fog nyilvánulni a támadás.

Pista fiam általános helyeslés közt kijelentette, hogy neki egy élő ponyra van szüksége.

Megrémülve e kijelentéstől, siettem a gyűlést iszonyu ordítás és osztrák parlamentbe való székverés közepette egy nádpálca legyintése mellett bezárni.

Hiszzen e kis zsványok tönkre akarják tenni a dinastiát!

Rohantam azonnal a főrendiházat képviselő anyósomhoz s szerencsére ott találva a legfelső jóváhagyást — feleségemet, kijelentettem, miszerint én nem arra születtem, hogy a házi dolgokba beleavatkozzam, végezzék ők, a hogy tudják a további tárgyalásokat. Ezzel Szent Pálkét ott hagytam őket.

Ennek már öt napja. De ezen öt nap nekem fölér öt hónap! Reggel rendesen kávé nélkül, étlen, szomjan kell eltávoznom, mert a tej kifut. Iha! a karácsonyfát kell díszíteni. Délbe a leves kozmás, a főzelék forró. mint a gyehenna tűze, a pecsenye pedig hasonló a pompéji ásatás ajkalmával a sütődében talált hason másához.

De ez még mind semmi! Rövid szabadság időmet, mely az ebédől a hivatalos óráig terjed, dajkaságnak kell szentelnem. Féken tartani 7 pajkos oroszánt! Az igaz, hogy mióta a lurkók megneszelték a karácsonyfa megérkezését, vad mulatságukból sokat engedtek de még így is azt gondolhatja az elmenő, hogy lakásomban 40 tagu menasszéria székelt.

Pista fiam — atyai szívem büszkesége — a közeli házak macskáinak e hasmetző „Jack“-ja sportjával színel a „Cornelius Nepos“ tanulása közt még bölcső korát élő Ilona hugának hajszálait tanulmányozza oly formán, hogy azt szálanként húzogatva ki, nagyító üveg elé tartja. Nem törődve az élénk ellenkezéssel.

Peti fiam, e kis pisze orru Don Juan, ki a II-ik elemi osztály hallgatója s élénken udvarolgat a hárs-beli suszterék Mariskájának ideálját cserbe hagyta és a köztársaságban a kémlő állását töltötte be. S hogy hiven teljesítette tisztét, mutatják összekarmolt arcait, melyeket a nagy szoba ablakához falmászás közben nyert.

Kari, a csöp bízott mangalicza, hátul gombolás nadrágban döcög ide s oda. S ingecskején, — daczára, hogy folyton majzol — már napok óta nem veszek észre semmiféle gyanus foltot, a mi máskor a nagymamának annyi sok dolgot okozott.

Csak Sándor, a nagyapó kedvence, nem tér el rendes napi programjától. Lábai még nem lévén edzetek a különféle sportok üzésére, kantuskájában ül a padlón, kedves Bodriájával szemben. Ők ketten társalognak. Ép most igyekszik a lekváros kenyérral arcát szudáni módra bemaszkirozni. A mi azonban Bodrinak sehoggy sem tetszik s azt kedélyesen nyalogatja lefele. Roppant élvezetet találva mindketten e műveletben.

Klári és Misuka ikertestvérek. Ergo, gondolatmenetük ugy, mint cselekvésük egyöntetű. A jelenben esendben működnek.. A tentásüvegemből parányi ujjacskaikkal próbálgatják egymást indus módra tetoválni s hogy az művésziessen sikerüljön, a tükrőben csinálják.

Persze, hogy mindezeket nekem ellenőriznem kellene, de édes Istenem, ha oly csalogatólag int felém a pamlag. Pár percz és sok fáradságtól össze-tört testem már pihen. Nem látok, nem hallok semmit. Édes álomban ringatózom. Gyermekek vagyok és édes drága jó anyám öléből gyönyörködöm a csillogó parányi gyertyák sokaságától megvilágított karácsony fában. De e pillanatban az anyám kezében levő vizes pohár megbillen és a kiömlő víz az én szöske hajamra ömlött.

Főlébredtem. S ijedve tapasztaltam álmom valódiságát. Fejem tetejéről valami folyadék csurgott arcomra. Hozzá kapok és rémülten ugrom fel, mert a folyadék — tinta volt. A két kis gazember a tetovál fölött összeveszett s az egyik egyensúlyt veszítve, a székről lebukott és a kezében levő kalamáris tartalmát tisztas atyai fejemre zúdította. És a kis pimasz még kacagott siralmas állapotom felett.

En már a gyógyszer után akartam látni, midőn anyósom ijedezve szaladt be és gyám ügyeimbe beleavatkozott. Természetesen pártfogása alá véve a kis tetováltakat, s engem egyenesen vén számárnak nevezett.

Becsületemben lévén sértve, elkeseredésemben azt mondtam: Na mama én megszöktem a háztól. Karácsonyfával, kozmás levesel és láva szorú bab csuszpájjal már torkig vagyok; én nem szegődtem ide dajkáknak Alázolgájá!

— Nono, kedves vóm uram, hát ilyen család-szerető ember maga? Hiszen még csak egy nap és vége — a jövő Karácsonyig.

A gyerekek bezzeg belém kapaszkodtak most. Bőgték, mintha Bengáliában láttak volna napvilágot.

Ez a ragaszkodás hízlelgyén hiúságomnak — maradtam. Természetesen az irodába sem mehettm.

36 drb. oxirom volt képes csak lecsalni arozomról a tentafoltokat!

Mánap kéjes gyönyörrel keltem föl, tudatában annak, hogy immár tantalusi kinjaimnak a mai nap véget vet.

Ma van hát Szent Karácsony estéje! A megváltó születésnapja! Keresztényi ihlettel arcomon mondtam hála imát az urnak, hogy elérkezett.

Az utcán boldog boldogtalan boldog ünnepeket kíválgattam. Főnképtől már 5 órákor elkéreztem a szélvész gyanánt rohamtáza.

A kis lurkók teljes ünnepi ornatásban fogadtak és körre fogtak. Sanyi urnak jelenlétét a nadragomon mutatkozó zsírfolt bizonyítja. Már a nádpálcára gondoltam, de az ünnepi nap visszatartott és a kis gömböczt karomra vettem, mi öt nagy büszkeséggel töltött. Lámházat, ujjongtat, de érthető igazatosságot árult el mindenik.

Végre megszólalt a csegettyű a salonnál. Sorba állítam a kis csapatot a vezérlésem alatt vonultunk be a valóban bámulatos fényben ragyogó szobába. Aranyos feleségem szerelmest mosolylyal, kitárt karokkal jött felém a hűvel megeskölve boldog ünnepeket kívánt. Éreztem s éreztem azt mindnyáján, hogy szemünkbe az öröm a végnélküli nagy boldogság sajtolta könnyek tolnak. Feledve a kozmák levest, lávaszerű babot és a többi, mézeshevi hűvel öleltem át nőmet és jó anyósomat. Dobogó szívemre szorítva mindketőjüket. Majd a karácsonyfa fényiben bámuló drága csecsemőket nyálábolttam föl egymásután, megengedve nekik a pillanatnyi boldogságot egész évi huncfutásukat.

Majd vacsorához ültünk és mulatoztunk az apróság kifoghatatlan ovesegésében. Később kiosztottuk a kriszkindlit a nemes társaság közt. Pista fiamat fényesen kárpóttoltuk az élő csikóért. Mindenik megelégedve távozott ágyacskájába s midőn lenyugvás előtt sorgia néztem őket, arozaikon kedves mosolylyal találkoztam.

Utolsó lobbant a karácsonyfa gyertyácskája és én ismételt forró imában kértem a mindenhatót, hogy hozzon nekünk a jövőben is ily boldog Karácsony estjét.

Piros-fekete.

Ajkad olyan, mint hajnalokor
A nap első sugara.
Szemed olyan, aminő a
Legfeketebb éjszaka.

Egyik piros, másik sötét...
S mindakettő lángot ad.
Villámokat szór a szemed, —
Megéget az ajkad!

Varságh Zoltán.

A nő uja.

— Victor Hugo. —

Vette Isten a leglágabb,
Legfinomabb anyagot
S belőle egy titokteljes,
Fényes ékszer alkotott.

A nő ujját alkotá, o
Kedves, dicső remeket,
Hogy indítsa meg a lelket
S mutassa meg az eget.

Ebbe rakta mind a fényt le,
Mind a piros sugarat,
Mely a hajnal homlokára
Hintett fényből megmaradt.

Fátyolárnyat, bölcsőrengést
E kis ujjra rakta mind,
Valamit a csillagból is,
Madárból is valamit.

Az ég azurjából is tett
Hozzá még az Alkotó,
Erőssé, hogy legyen gyöngéd,
Fehérre, hogy ragyogó.

S ártatlanná alkotá, hogy
Rosszat soha ne tegyen,
S amit alkot, műve mindig
Főléges és szent legyen!

S Éva kezét ékíté föl
Vele, ezt a szűz kezét,
Mely, mint álom, nyugszik az
Ember homloka felett.

A vak embert e tudatlan,
E gyenge kéz vezet, —
Ezt látjuk a sors átlátszó
Lámpáján is rezegni.

Dicsőretedhez, nő! — angyal,
Ki lesüti szép szemét,
Nagyon kevés még a szépség,
S még a kellem sem elég:

Szeretned kell. Ezt sóhajta
Hullám, virág és korál.
Egy mosoly csupán a kellem,
A szépség csak fényugár.

Ó adá, kinek szavára
Az embert te vezeted,
Szerelmednek az ölést
S ölést — kezdet.

Ki, midőn ily remekké
Formálta az anyagot,
Őrült, tapolt, büszke volt, hogy
Mily szép ékszer alkotott!

S az angyalok karaihoz
Igy szólt: „Ide nézzetek!”
Elszenderült aztán; ekkor
A sátn fölbredett.

Jött sötétben s mig az Isten
Szenderegve nyugodott:
Mosolygva a rózsaujjra
Egy kis körmöt alkotott!

Franziaból: Ifj. Thót László.

Vidéki hírek.

— **Munkások nyomora.** Felső-Szt.-Iván non a munkáknép között oly iszonyu a nyomor, hogy az ember elborzad tőle; az a munkás, akinek naponta van kukorica kenyere, az már gazdag ember számba megy. Ennek a nagy nyomornak következő okai vannak. Felső-szent-Iván és az egész környéken egész nyíltan adnak a jobb módú parasztgazdák és néhány kereskedő tavasszal a munkásnak 100 kilogramm búzát s ezért őszkor a cséplés után 125 kilogramm búzát kell visszafizetniük. Így volt ez az idén is, a rossz termés miatt azonban oly kevés részt kapott a munkás, hogy adósságai lefizetése után alig maradt meg a betevő falatja. Most pedig uzsorás kamatra sem kap a munkás hitelt mert félnek, hogy jövőre sem fizethetik vissza. Napszámot a birtokosok és bérlők nem adnak a bácskai munkásoknak, mert haragszanak a tavalyi sztrájkért. Ha pedig kapnak mégis munkát a kiszáradtnál, azt oly rosszul fizetik, hogy alig érdemes szóra. A mélykúti munkások panaszkodják, hogy husz krajczár napszámot ajánlanak nekik. Hogy a nyomor milyen fokra hág tavasszal, az ki sem mondható.

— **A nemzetközi csillagászati társaság** VII. rendes közgyűlését a jövő évben szeptember közepén Budapesten tartja meg. A társaság magyarországi tagjai nevében tegnap Konkoly Miklós országgyűlési képviselő és meteorológiai igazgató vezetésével Kövesligeti Radó dr. egyetemi professzor, Buschbaum Károly dr. vezértitkár és Lakits Ferencz dr. tanárok küldöttségileg tisztelegtek Bánffy Dezső bárónál, hogy a kormány támogatását kikérjék; Bánffy báró, a ki a küldöttséget igen szívesen fogadta, megígérte támogatását.

— **Egy füst alatt.** Köröstarcsán egyszerre volt a lakodalmi a Petneházy Gábor fiának és leányának. A kettős lakodalmi menetet nagyszámu közönség kísérte a templomba. Hazafelé jövet azonban az örömapa utközben hirtelen rosszul lett s pár perc múlva meghalt. Csak kevéssel azelőtt érve beszélt a násznépnek, hogy egy füst alatt elhelyezi a fiát is, meg a leányát is. S egy füst alatt meghalt maga is.

— **Tévedésből megmérgezte a családját.** Szarvas városában szennyezés történt. Buzás Györgyné emésztési zavarokban szenvedő férjének tévedésből aloé helyett arsenikumot kent a lekváros kenyere s megégette belőle a fiát is. A férje rövid idő múlva meg is halt. A fia azonban megmenekült, mert Dég dr. ellenszereket adott be neki s a mérges ételt kihányta.

HÍREK.

— **Boldog karácsonyi ünneplést kívánunk** t. olvasóinknak, lapunk munkatársainak, barátainknak.

— **Karácsonyi istenitiszteletek.** A keresztyénségnek a szombati nappal kezdetét veendő nagy ünnepnapján az összes debreczeni templomokban az istenitiszteletek a következők sorrendben tartanak meg: Karácsony első napján d. e. a nagytemplomban: Mitrovics Gyula lelkész, a kistemplomban: Dicsőffy József lelkész, Kossuth-utcai templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész, ispotály-templomban: Béltéky Lajos lelkész. Ünnepe első napján d. u. a nagytemplomban: Szabó Bertalan esk. felügyelő, kistemplomban: Soltész Elemér szénior, Kossuth-utcai templomban: Demjén Ferencz 4. th., ispotály-templomban: Bogdán Lajos esk. felügyelő. Karácsony második napján d. e. a nagytemplomban: Soltész Elemér szénior, kistemplomban: Szabó Bertalan esk. felügyelő, Kossuth-utcai templomban: Bogdán Lajos esk. felügyelő, ispotály-templomban: Demjén Ferencz 4. th. Karácsony második napján d. u. a nagytemplomban: Bogdán Lajos esk. felügyelő, kistemplomban: Demjén Ferencz 4. th., Kossuth-utcai templomban: Soltész Elemér szénior, ispotálytemplomban: Szabó Bertalan esk. felügyelő.

A római katolikusok karácsonyi istenitiszteleteinek sorrendje a következő: Karácsony 1-ső napján éjjel 12 órákor ünnepélyes nagy mise tartja: Dr. Wolafka Nándor, reggel 6 órákor nagy mise tartja: Dr. Wolafka Nándor, 7 órákor csendes mise tartja Kovács Márk s lelkész, 9 órákor ünnepélyes nagy mise tartja dr. Wolafka Nándor, utána szent szent beszéd tartja: Dr. Wolafka Nándor, fél 12 órákor csendes szent mise tartja: Molnár Kálmán s. lelkész. D. u. 3 órákor ünnepélyes délelti istenitisztelet tartja: Dr. Wolafka Nándor. December 26-án reggel 7 órákor csendes szent mise tartja: Molnár Kálmán s. lelkész, 9 órákor ünnepélyes nagy mise tartja: dr. Wolafka Nándor, utána szent beszéd tartja: dr. Wolafka Nándor, fél 12 órákor csendes sz. mise: H. mernyik Sándor segédlelkésztől, d. u. 3 órákor lytánia és utána rózsafüzér ajtatosságot tartja: dr. Wolafka Nándor.

Az ág. hitv. ev. templomban karácsony első napján d. e. 10 órákor Materny Lajos lelkész tart istenitiszteletet, melynek végzetével az Urnak szent vacsorája fog kiszolgáltatni s offertorium fog tartatni. Délután 3 órákor Hajász Lajos hitoktató, segéd lelkész tart beszédet. — Ünnepe második napján d. e. 10 órákor Hajász Lajos tart Ürvacsora osztással egybekötött istenitiszteletet.

— **Tisztelettel** felkérjük mindazont t. előzetőket, kik a múlt évről még hátranyban vannak, hogy még e hó lejártáig tegyenek eleget kötelességüknek, nehogy a lap szétküldésében akadály merüljön fel.

— **A nemes szívu zárda főnöknő.** A helybeli zárda főnöknőjének a napokban lesz a nevenapja. Növendékei ez alkalomból egy szép pálmával akarták meglepni. A főnöknő neszét vévén e szándékuk, azon óhajának adott kifejezést, hogy a begyűlt összeg a szegény gyermekek felruházására fordítassék. Ugy is lett. És a főnöknő e lemondása több árva szeméből száritotta fel a könnyet. A legnagyobb boldogság, másnak örömet szerezni. Követ-hetnek e példát azok, akik névnapjaikat — ünnepeit, vagy jobban mondva ünnepeiket tenni szokták.

— **Az új templom bérlőinek figyelmébe.** Minthogy a „Kölcson-Segélyző-Egylet”-nél ép most kezdődik egy új évtársulat és mi megkönyvitni óhajtuk a templomi imaszejkévet a „Kölcson-Segélyző-Egylet”-nél leendő heti betizetés által, a részletek megbeszélése végett folyó évi december hó 26-án, vasárnap d. u. 3 órákor a templom udvarán levő tanácsteremben értekezletet tartunk, melyre a t. bérlőket tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1897. december 20. Az imaszejkügyi bizottság.

— **A „Jogász-bál”** rendező bizottsága következő meghívót küldötte be hozzánk: A debreczeni jogakadémia hallgatói által segélyegyletük javára 1898. január hó 8-án szombaton, az „Arany Bika” dísztermében rendezendő Jogász-bálra. — Belépti-jegy 7 korona, — Páholy 18 korona. Páholyba lépőknek személyjegyet nem kell ellátva lenniük. — Jegyek csupán a meghívó előmutatása mellett válthatók: Szent-Királyi Tivadas, Békés Lajos és Pongrácz Géza főú-üztelenek, a bal-bizottsági irodában („Arany Bika” 2-ik szám) és este a pezuzárnál. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 9 órákor. — Várad Szabó Janos, b. b. elnök. Ifj. Ertsey Géza, b. b. alelnök. Szűts Gida, b. b. alelnök. Kálmánchey Zoltán, b. b. háznagy és cigány-vejda. Borzovay Jenő, b. b. titkár. Antal Iván, b. b. pénztáros. Bekény Zoltán, b. b. jegyző. Farkas Imre, b. b. jegyző. Sárvári Béla, b. b. ellenőr. — Rendezők: Balogh Béla, Bartha Andor, Bay András, Bay István, Dalmay Barna, Denjanovich Miklós, Ifj. Ertsey József, Horváth Andor, Horváth Elemér, Horthy Jenő, Kálmánchey Kálmán, Kerekes Zoltán, Kirch Ödön, Konrád Ernő, Kovács Loránd, Lipcsey Zoltán, Medve Miklós, Mérey Béla, Mohácsy János, Nagy Dezső, Olchváry László, Róza Ernő, Róza Lenci, Szikszai Szabó László, Sántha György, Szikszay Miklós, Schik Elemér, Szuhányi Andor, Szunyogh Márton, Telegdy Andor, Tóth Emil, Ujfalussy Lajos, Uzonyi Imre b. b. tagok.

— **Jótevény asztal-társaság.** Van Debreczenben egy nyolcz év óta fennálló s ma már ötvenhez taggal bíró asztaltársaság. A neve: „Debreczeni első asztaltársaság”. Csupa jószívu, a jótekönyűség, a jót tevés szeretetében egybeforrt lelkes férfiak s nők áll. Epen ezért méltó a felemlítésre. Az idén is száznyegen forintot rakott össze filerrenként s gyűjtött a jó emberek között, hogy egy pár, — számszerint huszonnyeg — szegény özevgy asszonynak szerezzen, most a szeretet ünnepe, egy kis örömet a kétségbe ejtő nyomorban. Felemlitnénk az asztaltársaság dísz elnökének a nevét s elnökének valamint az egész társaság neveit, de nem akarunk a társaság intencziója ellen véteni, nem tudván nem haragusznak-e meg ennyi kis felemlítésért is. Csak annyit jegyzünk meg, hogy akik szeretnek jót tenni, kik gyönyörű találnak a letörtött könnyekben, szívesen látott vendégei mindég az asztaltársaságnak. Az asztaltársaság külön helyisége az „Angol királynő”-ben van. Sok ilyen társaságot adjon az Isten!

— **Szív szövetség.** Dr. Medve Zoltán belügyminiszteri fogalmazó, főispáni titkár, a kitűnő képzettségű jogász közelebb váltott jegyet: Perczel Marianna k. a. nyai bonyhádi Perczel József huszártábornok bájos leányával.

— **Négy árva öröme.** A „Debreczen városához” címzett vendéglő éttermében barátságos beszélgetésre szokott összejönni néhány jó barát, kik ily alkalommal pár krajczárt jótekönyűszélre tettek félre. 1 krajczárból forintok lettek és alig négy heti adományból összegyűlt annyi pénz, hogy egy református, egy lutheránus, egy katolikus és egy zsidó kis fiu kaphatott teljes téli ruházatot melyet tegnap este vettek át a jószívu ajándékoztól. E körben van Bánóczy Alajos kemény-keményseprő, Károlyi Sándor építész, Wibírái János asztalos, Durkán János bádógos, Raics Antal könyvelő stb. Derék emberek, akik hozzájárultak a jó célhoz! Ne is feledjék, hogy „a jókedvű adakozót szereti az isten!”

— **Új napilap.** Thán Gyula helybeli lap-szerkesztő, kit ügyes tolla és vas szorgalma után mindenki ismer, „Debreczeni Újság” cím alatt egy kora reggeli órákban megjelenő napilapot indít újévtől kezdve. A hirlapirodalom legújabb szülöttének élete elé méltó kíváncsisággal néznek az olvasók.

— **Eljegyzés.** Mile Pála helybeli hirlapirodalom egyik nagyon rokonszónos s tehetséges fiatal tagja, a napokban eljegyezte Otrokocsi Vég Vilma kisasszonyt, Otrokocsi Vég János egyházi gondnok és Koncz Emma urnó kedves szép leányát. Kartársi szeretettel kívánunk sok boldogságot a fiatal párnak.

— **Új szindarab.** Mérő V. Béla helybeli hirlapíró „Villam fény” cím alatt egy társadalmi színművet írt, mely jelenleg a fővárosi vígszínház igazgatójának bíráta alatt áll. Akik olvasták kedvezően nyilatkoznak a darabról.

— **A boldogság utja.** Vármegyének és városunk szeretett és népszerű főispánja, gr. Géza-nfeld S. József családjába örömet hozva a karácsony. A család bájos tagja, a mindenkit szerető Anna grófnő a napokban jegyezte el László Elemér cs. és kir. sorhajó badnagy, a delegációba a tengerészeti ügyek derék előadója. Az egész város és az egész vármegye örül e szép frigynek, melynél szebb aligha köttetett e tűnő esztendőben. Hervad-

hatlan virágok nyílnak a boldog ifju pár lépte után.

— **A következő meghívót vettük:** 1897. évi december hó 26-ikán karácsony másodnapján, azaz vasárnap, a „Korona” című vendéglő tánc-teremben táncszel egybekötött zárkörű Karácsonyfa-estélyt rendezek, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívom. Schaf János tánc-tanító.

* **Teljes üzletfeloztás miatt ritka** alkalom nyílik ékszeres, arany- és ezüstárak rendkívüli jutányos beszerzésére a 30 év óta Budapesten, Kossuth Lajos-utca 17. sz. alatt fennálló Benedek Gábor és Testvére ékszerész- és órácszénál. A legiz-lésesebben és legdivatosabban készült ékszerekből, ezüst árukból, mint 13 próbás ezüst evőeszközök, gyertyatartók, girandolók, tálak, kávé- és theas-készletek, valódi svájci órákból felhalmozott áruk, bámulatos olcsón, írott jótállás mellett vásárolhatók most ezen előngra czegnél.

— **Boszantó sajtóhiba.** Mult heti számunkban a vezércikkben boszantó sajtóhiba csúszott be, Melczér János helyett mindenütt Mikecz János olvasandó.

— **Laphordó kerestetik.** Egy tisztességes megbízható laphordó felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **A „Magyar Hirlap”** -nak mai számunkhoz mellékelt felhívását melegen ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

* **Egy hetilap meglepő sikere.** Valóban csak kevesen hitték, hogy a külföldi előkelő revuek mintájára szerkesztett „Politikai Heti-szemle” végre is diadalmaskodni fog a hazánk kulturális viszonyaiban gyökerező nehézségeken. Midőn a Párisban és Londonban több éven át kifej-tett, publicisztikai működéséről oly előnyösen ismert Székely Sámuel ezelőtt négy évvel e lapot megindította, még legjobb barátai is azt vitatták, hogy ily előkelő hangu s magas színvonalu lapnak ez idő szerint nálunk még nincs létjogosultsága, mert közönségünk még mindig többre becsüli a szenzációs, bár felületes, mint a komoly s tartalmas szellemi produktumokat. Négy évi tapasztalat és eredmény azonban hatalmas ráczáfolt a kétke-dőre, mert ime hazánk intelligenciája napról-napra fokozódó érdeklődést tanusít a legjobb külföldi revuek-kel vetekedő „Politikai Heti-szemle” iránt, amely lap tárgyilagos és független magatartásával négy évi fennállása alatt irányadó politikai köröknek elsőrangú organumává felkúzdötte magát. Közgazdasági, társadalmi, irodalmi és művés-zeti rovata pedig a magyar társadalom elitejének igényeit szolgálja, amiért is klubokban, kaszinók-ban, olvasókörökben és nagyobb kávéházakban különös kedveltségnek örvend. A „Politikai Heti-szemle”, az országnak ez az egyetlen komoly irányu hetilapja, azonkívül még fényes kiállítás, gazdag és változatos tartalom, etikai és szellemi színvonal tekintetében valóságos kiemelkedik a magyar idő-szaki sajtó színvonalából. A nagy körültekintéssel sok izléssel és meglepő szakértelemmel szerkesztett Heti-szemle azért az újév alkalmából készség-gel felhívjuk a művelt és előkelő olvasóközönség figyelmét. A „Politikai Heti-szemle” előfizetési ára félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VII. ker., Nagy-diófa-utca 15.

— **Husz év igen szép idő egy lap életében.** Husz év alatt egész új nemzedék nő fel; politikai irányzatok támadnak és elbuknak annyi idő alatt, annál szebb, ha egy lap támogat, diadalra segít politikai és társadalmi eszméket s hiven kitart mellettük. Jutalmát leli a közönség kitartó hűségében. Ily lap a „Pesti Hirlap”, mely újévvel immár huszadik évfolyamát kezdi. Tántrihatlan hiva volt mindig a szabadelvűségnek, lelkes terjesztője a demokrata fel-fogásnak. Szép diadalokat ért meg, melyeknek kiví-vásában nem csekély része volt s elnyerte jutalmát: ma legelterjedtebb, lekedveltebb lapja Magyarországnak. — persze hozzájárult ehhez az is, hogy mindig hazánk legelsőrangú publicistái és szépirodalmi írói tudta megnyerni munkatársakul; és annyi kedvezményben részesítette közönségét, mint egy más lap sem. Most is — mint már évek óta — diszes kiállítás naptárt kap ajándékba minden előfi-zető s azonkívül havonként naplójegyresek alkal-mas tűztekét. A Pesti Hirlap olvasni valót is legtöbbet ad valamennyi lap-társa közt előfizetőinek; naponkint 20—24 oldalt, vasárnap és ünnepnapok alkalmával 32—40 oldalt. Vezérezik írói: Kenédy Géza, Bekés Guszta, ifj. Ábrányi Kornél, Balogh Pál, Vázsonyi Vilmos, b. Josika Kálmán; tárczaírói közül pedig elég legyen: Tóth Béla, Murai Károly, Quintus (Kenédy Géza), Kóbor Tamás, Tömörkény István, Kálnai László, Krúdy Gyula, Bede Jób, Gerő Ödön, D'Artagnan, Szabó Endre, Vértessy Arnold, Zempléni Árpád stb. neveit említi.

A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr., mely összeg a kiadó-hivatalba küldendő, ahonnan mutatványszámokat is lehet kérni. A Regény-esarnok most Lesueur érdek-feszítő regényét: „A legözihetetlen varáz” címmel közli, melynek újévig megjelenő részét minden új előfizető külön lenyomatban kapja meg.

A Pesti Hirlap előfizetői kedvezményes áron rendelhetik meg a Párisi Divat című, diszes kiállítá-su, hetenkint megjelenő divatlapot, melynek ára negyedévre 2 frt; de a Pesti Hirlappal együtt rendelve csak egy 1 frt, úgy, hogy a Pesti Hirlap és Párisi Divat együtt negyedévé 4 frt 50 kr. (Kiadóhivatal: Budapest, V., Váci-körút 78. sz.)

Színház.

A jövő hét műsora:

Szombaton, decz. 25-én délután: „Mária bátyja.” ifj. Bokor J. népszínműve. Este „1000 év.” Verő György iatványos történeti színműve.

Vasárnap, decz. 26-án délután: „A tékozló.” Látványos színmű. Este kilenczedszer: „A gyimesi vadvirág.” Géczi István pályanyertes népszínműve. Hétfőn, decz. 27-én: „Az arany ember.”

Az ezen rovatokban közlötték iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Az acsádi határban 50 hold föld vagy örök áron eladó vagy több évre haszonbérbe kiadó. — Értekezhetni özv. MEZEY ENDRÉNÉ úrnőnél V. Pércsen. (1—1)

Egy jóforgalmu fűszerüzlet

trafik, italmérés, posta- és okmány-bélyeg eladási engedéllyel, egy nagy forgalmu fő-utcán, kedvező feltételek mellett eladó. Bélyegekből 40,000 frt forgalom. Cím a kiadóhivatalban. (313) 4—4

Nyilvánosköszönet.

Wilhelm Ferenc urnak, neunkirchani gyógyszerésznek, Alsó-Ausztriában, a rheuma és köszvényellenes vértisztító-thea feltalálójának. Vértisztító-köszvény és rheuma eseteiben.

Hogy e helyütt a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mert kötelességemnek tartom legbensőbb köszönetemet nyilvánítani Wilhelm urnak, neunkirchani gyógyszerésznek azou szolgálataiért, miket az ő vértisztító theája rheumatikus fájdalmaimban tett, másrészt pedig azon okból, mások is, a kiket ezen gonosz betegségek megtámadnak, ezen pompás theára figyeimessé tétessenek. Lehetetlen ecsetelni azon marczangoló kínoakat, miket 3 teljes évig minden időváltozásnál tagjaimban éreztem és a miktől sem gyógy sem a Bécs melletti Baden kénfürdői meg nem tudtak szabadítani. Általánosan vergődtem éjeken át ágyamban, étvágyam szemléltomást kisebbedett, arcszínem mindjobban halványodott és testi erőm egészen oda lett. Fentnevezett theának 4 heti használata után fájdalmaitól nem csak teljesen megszabadultam s daczára, hogy már 6 hete nem theázom, semmi bajom, de egész szervezetem tökéletesen megjavult. Meg vagyok erősen győződve, hogy mindenki, a ki hasonló fájdalmak közepette ezen theát bizalommal használja, annak feltalálóját Wilhelm Ferenc urat úgy, mint én, áldani fogja.

Megkülönböztetett tisztelettel: (279.) 7—12
Budschin-Streitfeld grófné, főhadnagy neje.

Teli különlegességek:

Direct importált Jamaikai rum,
Direct importált Moszkvai Popoff tea,
Direct importált londoni Hornimann tea.
Karácsonyi és egyéb csukorkák, desszertek és teasütemények

óriási választékban.

Különbé elkészített halak és huskonzervek.
Déli gyümölcsök, aszalt szilva, körte és barack.
Bartholovich-féle szilvóriumok, magyar és francia Cognacok és pezsgőborok.
Érmelléki asztali és bakar borok, valamint az országos központi minta-pincze palackborai, eredeti töltésben.

KONTSEK GÉZA

fűszer- és osemegé-kereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.
(74.) 23—?

Eladó esetleg bérbeadó,

Szabolcs-vármegye Gyulaj község határában egy 360 holdas, — jó minőségű, tehermentes, vasut-állomástól fél órányira fekvő földbirtok. 115 hold kész vetéssel és 11 katastr. hold dohánytermelési engedéllyel. — A birtokban jó karban levő lakóházak, istállók, dohányszárító és simító pajták stb. gazdasági épületekből álló tanya van. — Ugy az adásvétel, mint bérbevitel iránt értekezhetni lehet alulirotnál Gyulajban, u. p. Nyirbátor.

Mikolay György.

(319.) 2—2.

KISS JÓZSEF LAPJA

A HÉT

politikai és irodalmi szemle.

Kilenczedik évfolyam.

Belső dolgozótársak: Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Papp Dániel, Makai Emil, Ignotus, Heltai Jenő,
Előfizetési ára: egész évre 10 forint. — Fél évre 5 forint.

Negyed évre 2 forint 50 krajczár.

A HÉT régi, megállapodott hitelű lap. A hét kidomborodó eseményeinek hű tükré. Politikai, társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekben a legszabadlelvűbb eszmék és irányok szóvivője. — KRÓNIKAI, INNEN-ONNAN rovata, IRODALMI- és SZINIKRITIKAI már rég kivívták a közönség elismerését.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

„A HÉT” kiadóhivatala,

(329) 2—2. Budapest, Erzsébet-körút 6.

Megjelenik minden vasárnap

A Tóby örökösök közös tulajdonát tevő ingatlanok, u. m.:

1. A debreczeni 2477, sz. tjkvben foglalt 1783. sorszámu házutáni, mintegy 12 hold **ondódi föld**;
2. Az ugyanazon számu tjkvben foglalt, mintegy 18 hold, tanya épületekkel ellátott **ujosztású föld**;
3. Az ugyanazon és a 3729. számu tjkvben foglalt s pajtával ellátott, mintegy 2000 □ öl területű **postakerti szőlő**;
4. A h-böszörményi 13787. számu tjkvben foglalt, mintegy 78 tagosított **rétiföld**; — és
5. A h-böszörményi 41. számu tjkvben foglalt, pajta és pinczével ellátott **homokkerti szőlő**,

eladók.

Értekezhetni Debreczenben, az örökösök megbízottja Dr. Megyery Pál ügyvéddel Széchenyi utca 1778. sz. alatt (361) 2—?

Előfizetési felhívás

„KÉPES CSALÁDI LAPOK”

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” már a XX-ik évfolyamába lépett. Önerzettel jelentjük ezt a tényt a magyar közönségnek akkor, midőn egyuttal felhívjuk, hogy legyen szives továbbra is azon érdeklődést tanusítani lapunk iránt, melyet eddig tanusított.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” multja legjobb bizonyíték a mellett, hogy míg egyrészt házagot pótolunk, másrészt az olvasóközönség igényeit tökéletesen kielégítettük. Ismételtel elmondhatjuk, hogy kitűzött célunkat elértük, mert lapunk jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család kedvelt háziabarája.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” fennállása óta már több hasonirányú vállalat támadt, melyek részben megszűntek, részben tengődnék. Nem kutatjuk az okokat, hanem egyszerűen megköszönjük az olvasóközönségnek bizalmát s újból kérjük: előlegezzék azt nekünk lapunk XX-ik évfolyamára is.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” a legolcsóbb és azért a legelterjedtebb képes hetilap! Megjelenik minden héten bő szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal és külön beköthető regénymelléklettel.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” havonként kétszer „HÖLGYEK LAPJA” czimű félfyes mellékletet ad, párisi divatképekkel és bő divattudósításokkal s így egy külön divatlappal tartását feleslegessé teszi.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s egyuttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-ba a régi és újabb írói és költői gárda minden számottevő tagja dolgozik.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK”-nak regényei, elbeszélései, rajzai, humoreszkjei költményei kedélynemesítő olvasmányok. Irányzikkeivel a társadalom minden kérdéseire kiterjeszkedik. Orvosi és egyéb cikkei pedig tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” minden évben négy külön beköthető regényt ad mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetői díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájában”.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” képei lehetőleg alkalomszerűek, diszesek és tanulságosak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” a lehető legjobb cikkeket igyekszik nyújtani s hogy hivatásának megfelel azt legjobban bizonyítja immár XX. évi fennállása, mit eddig hazánkban egyetlenegy hasonló irányú lap sem volt képes elérni; bizonyították továbbá azon előkelő és kitűnő írók és írónők, kiknek nagybecsű műveit csaknem minden számban élvezheti az olvasó s a kik közül büszkén említtük fel dr. Tolnai Lajos szerkesztőn kívül: Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Radó Antal, Rákosi Jenő, Temérdek (Jeszenszky Dániel), Lauka Gusztáv, Rudnyánszky Gyula, Tölgyesi Mihály, dr. Fzleki Saneor, Méry Károly, Jámor Lajos, Dombai Hugó, Kenézi Csátár, Pécsi D. Anzelm, Kósa Ede; — Beniczkyne Bajza Lenke, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Tutsek Anna, Buday Sándorné, Csernecky Gyuláné Nagyvárad Myra, K. Beniczky Irma, Mericzay-Karossa Irma, Fanghne Gyujtó Izabella, Ábrányiné Katona Klementin, H. Havassy Ilona, V. Gaál Karolina, Karlovsky Ida, Harmath Lujza, Kéray Elza, Vörös Juliánna neveit stb.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” előfizetési ára a „Hölgyek Lapja” czimű divatlappal és regénymelléklettel egyutt:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 — 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” annak, aki az előfizetési összeget és azonkivül még 80 krajczár csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül négy regényt küld díjtalanul.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáférődnak.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK” kiadóhivatala
Budapest, V., Váci-utca 14, (Saját házában.)

(321.) 6—5

Deczember hó 5-től

Túlhalmozott raktár miatt

LESZÁLLITOTT ÁRAK

Bundák, Női kabátok, Gallérok

meglepő olcsón.

Blousok, Reggeli ruhák, Gyermekek köpenyek

fél árban

RÓZSA LAJOS-nál

DEBRECZEN, KISTEMPLOM-BAZÁR.

(328.) 2—3.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitüntetett sósorszesz-készítményem — kolendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyeimet módosítom s arra két nyomatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál. 8755.

SÓSORSZESZ

általánosan elismert kitűnő háziszer: különösen a bedörzsölés-kenő-gyűrő-gyógymódnál (massage) igen jó hatása. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejmosásra is a hajidegek erősítésére a fejkorpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90 kr, egy kisebb üveg ára 45 kr.

B R Á Z A Y K Á L M Á N

Budapest IV. ker., Múzeum-körút 23. szám.

Kapható Debreczenben: Borsy Lajos, Csanák József, Csicsó Lajos Félégyházi János, Franciscs és Jóna, Füleky Pál, Geréby Fülöp, Havas József, Kohn Lajos, Kohn testv., Kontsek Géza, Leidenfrost Gy., Lustig Károly, Parti Ferencz, Radeckzy József, Rickl József Zelmós, Rosenthal Dániel, Szabó Zsigmond, Tóth Kálmán, Tóth Sándor, Varga Lajos. (276.) 4—4.

Védjegy 19. és 20. szám.

Egyedül valódi angol

csodabalszam

(Tinctura balsamica)

Thierry A., Prograda

Rohitsch-Sauerbrunn

Áranyal győzserterábiól és gyógy-szerkezeti készítmények gyárából.

Hogy mindentávéds elkerülvén legyen eszentul ezen hatóságilag bejegyzett védője-gyet használom

Valódiságának jelölé minden üveg egy orzist hűvelvény van ellátva, melyen égőm Thierry Adolf, gyógyszerész „Az orangyalhoz” van bevésve. Minden balszamot, mely nem a fenti záldnyomán van védőjeggyel van ellátva, utasítsanak vissza, mint hűsítást és utaztatot, mennél elő-sőbb, annál értéktelenbb. Tehát mindig pontosan figyel-jük az itt látható zóld védőjegyre. Egyedül valódi balsza-mot hamisított és utánzót, valamint értéktelen utánzátok, melyek a közönség megtevéstésére más balszamegyggyel vannak ellátva, elkaröltött, általam a védőjéggytörvény nap-ján törvényesen lesz áldéve. Hol balszamoto részére nin-csen ráktár rendeljenek kúvetorok, azaz a címatom Thierry A. Áranyal győzserterátnak Prograda, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. 12 kis vagy 6 duplalívag ár Magyar-orország és Ausztria bármely postahelyére 4 koronára kerül, Bosznia és Herzegovinára 12 kis vagy 6 duplalívag ár 4 korona 20 fillér. 12 kis vagy 6 duplalívagú kevesebbet nem küldök. Széjleklitök csak a pénz előzöts beküldésé vagy utánvételellett.

Mindenkor figyelemmel legyünk a zóld védőjegyre, melylyel a valódiság jelölé minden üveg el van látva.

Közönségességlyllog mervizsgálat- és véleményget mondták róla. A legreggibb, leghatásosabbnak bi-zonyult és legelőszöb népies ház-szer, mely a mell- és tüdőfájdál-maká enyhíti stb. bolcséig és külsőleg alkalmazható.

Schutzengel-Apollheke

A valódi angol

csodakenőcs

eroje és hatása.

desA.THIERRY in
PRGRADA

Ezen kenőcszel egy 14 éves gyógyítá-talannak tarított csontszak helyesen meggyógyították, ahabar pedig egy 23 éves nehéz rákcsérét big megjoroltatták. Az angol csodakenőcs, mely a legvalóságosabb és láditt baloknál a szenvedő emberiségnek a legjobb eredményt hozza. Az a sebök gyógy-gyítása, ugyancsak a fájdalom eny-hítésében felülmúlhatlan, — fialtak-részt a piros rózsza „rosa centifolia”-ban létező csodaszorú gyngyér, ésmeztokítottáns rendkívül gyógyításeuk miatt kitűnőnek állmert más anyagokkal, ké-pezi. Az angol csodakenőcs ismételten

A gyermekágyasán mellbajának tejgyűlemlésénél, mell-kenyényedésénél, orbané, mindennemű sörélmek, láb- vagy csontsebesüléseknél, sebek, gyengedség, dagadt lábak, sőt csontszu allen; ütés-, szúrás-, lő-, vágás és zúzóddási a-bok ellen. Használtat minden idegen részék u. m. üveg-, fasszáka, homok, szilánk és tielők elválóltására. Min-denemű daganat, kinővés, pokolvar, ajkájákrébsés, sőt rákbtetegség ellen, semőles, körömdaganat, hólyag- és fel-dőrszött lábak gyógyítására. Mindenemű égési sebek, fa-segott testrészek, betegnekkel hosszabb tevéks által támadt fekvők, nyakdaganat, vértörölődés, tüllgás és a gyermekek-nél előforduló kisebbesegek ellen stb.

12 angol csodakenőcs minél reggibb, annál kitűnőbb hatásában.

Igen ajánlatos ezen egyedül álló szerből előirgázatke-pes mindenemű sebesülést követően alkalmazni.

Két közbönni kevesebb nem küldötik; a szátköltes ki-zárólag az összeg előlégs beküldésé vagy pedig utánvé-tellel eszkölöttetik. 2 tévely, csomagolás, szállítólevél és b-órmentes megküldéssel 3 korona és 40 fillér

Számos bizonyítvány áll rendelkezésre.

Figvelmeztetek mindenkint a hatástalan hamisítványok megvéteztől, a kérom szigoruan arra ügyölni, hogy min-den tégyelen a fenti védjegy és ócnegek az áranyal győgy-zerterának Progradában bolcsétegyv kell lennie és mindon tégyelnyek egy használati utasításba, mik becsomagolva lenni és iont látható védőjeggyel ellátva.

Az egyedül és valódi árnyal csodakenőcsben hamisított és utánzó, a védjegy-törvény értelmében szigoruan üldös-tesetnek, épgy ezen hamisítványok torjesztül.

Egyedül beszerzési forrás:

Áranyal-gyógytár, Thierry A.

Progradában Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Ráktár a legbőbb győgyzerterákban, hol ráktár nincs, sebes, a csodakenőcs használata. Az Áranyal-gyógyzer-terákban THIERRY ADOLF Progradában, Rohitsch-Sauerbrunn mellett címezni. — Az osztrák-magyar védjegy lajstrom-száma: 4824.

(231) 26—30

Gőzcséplők

Pontos czím :
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és
egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük min-
den szakszavagó kérdéssel bizalommal
hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel
és szakszerű felvilágosítással díjmen-
tesen szolgálunk. (289) 7—10

Szecsavagók. Morzsolók.

Kiadó üzlethelyiség.

A Stenczinger Károly-féle jelenleg Kun József czég alatt lévő üzlethelyiség, 1898 május 1-től több évre kiadó. — Értekezni lehet az emeleten lakó özv Stenczinger Károlynéval.

(316.) 3—6

Báli, menyasszonyi öltözetek. Egyszerű öltözetek párisi ízléssel.

MUTATVÁNYSZÁM INGYEN.

PÁRISI DIVAT

Szerkeszti : Györy Ilona.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER.

SZINES, ÉLŐ MODELLEK UTÁN KÉSZÜLT FÉNY-NYOMATU KÉPEKKEL,
SZABÁSRAJZOK, KÉZIMUNKÁK, ILLUSZTRÁLT REGÉNYEK stb.

Takarékosság ízlés mellett. Kitűnő magyarázat.

LEGSZEBB ÉS LEGOLCSÓBB MAGYAR DIVATLAP.

Előfizetési díj :

csak PÁRISI DIVAT PESTI HIRLAP-pal együtt : <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%;">Egész évre</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">8.—</td> <td style="width: 40%;">Egész évre</td> <td style="width: 10%; text-align: right;">18.—</td> </tr> <tr> <td>Fél évre</td> <td style="text-align: right;">4.—</td> <td>Fél évre</td> <td style="text-align: right;">9.—</td> </tr> <tr> <td>Negyed évre</td> <td style="text-align: right;">2.—</td> <td>Negyed évre</td> <td style="text-align: right;">4.50</td> </tr> </table>	Egész évre	8.—	Egész évre	18.—	Fél évre	4.—	Fél évre	9.—	Negyed évre	2.—	Negyed évre	4.50	Kiadóhivatal : Budapest, vaczi-körút 78. szám.
Egész évre	8.—	Egész évre	18.—										
Fél évre	4.—	Fél évre	9.—										
Negyed évre	2.—	Negyed évre	4.50										

Ujjonnan belépő előfizetők, a kik legalább egy negyedévre előfizetnek, megkapják a „Pesti Hirlap”
1898. évre szóló Nagy Képes Naptárát.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Példányszám
52,000.

MEGJELENIK NAPONTA
20—32 oldal terjedelemben.

Mutatványszám
ingyen.

Munkatársak :

Dr. Kenedi Géza felelős szerkesztő, ifj. Ábrányi Kornél, Beksics Gusztáv, Balogh Pál, Vázsonyi Vilmos, b. Josika Kálmán, Tóth Béla, Murai Károly, Bede Jób, Gerő Ödön, Kóbor Tamás, Tömörkényi István, Kálnai László, Krúdy Gyula, D'Artagnan, Szabó Endre, Vértesy Arnold, Zempléni Árpád stb.

Karácsonyi ajándékkul a „Pesti Hirlap” Nagy Képes Naptára.

Előfizetési díj :

Csak

PESTI HIRLAP

Egy évre	14.—
Fél évre	7.—
Negyed évre	3.50

PÁRISI DIVAT-tal

együtt

Egy évre	18.—
Fél évre	9.—
Negyed évre	4.50

Minden hóban jegyzék napló.

Kiadóhivatal : Budapest, V. ker., váczi-körút 78. sz.

A legegészségesebb és legcélzzerűbb minden-
nemű ruházati rendszer között.

Nagy érem:
Egységgyári
Világkiállítás
London

F.H. Benger & Söhne
Königsberg
WOLL-GARN-FABRIK
TUTTGARTEN
Ausztria
Nagy érem
Világkiállítás
Chigago

Csak ezen védjeggyel valódiak!
Kizárólagosan felhatalmazott
gyárosok:

W. BENDER FIAI
BREGENZ.

Gyári raktár nagyban eladásra: Bécs, I.,
Kohlmarkt, 8. sz. Kapható minden jobb vag-
nyobbn kötéttáru- és fehérneme-üzletben.

(301) 3 - 3

Csú- és köszvény, csúzos fej- és fogszagatók, hülési és ficzomodási, valamint fagyd ganarok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

Köhögés, rekedtség, tüdő- és mellfájás, számarhorut, náthaláz (influenza), továbbá nehézlégzés és a torokajok különböző nemeinél

Droxidolin

nevelő gyógyszer, melynek üvege 50 kr és 1 frtért kapható.

Turbolya mellszörp és bonbon

használható meglepő sikerrel, üvege 1 frt, bonbon 30 kr-ért kapható.

Valódi minőségben kapható

HAVADI DÓZSA ÁRPÁD

gyógyszerész gyári raktárában

Esztergom-Tokodon.

Főraktárak: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész úrnál BUDAPEST, Király-
 utca 12. szám. — Dr. EGGER LEÓ és TÁRSA gyógyszerész úrknál
 BUDAPEST, Váci-Kör-út 17. szám. (317.) 3—?

VÁRRAY JÓZSEF

csemege-üzlete.

Legfinomabb Chinai és Orosz

TEÁK

kimérve és díszes dobozokban,
Valódi angol-ananász, Jamaica,

Cuba és Brazíliai

RUMOK,

Legfinomabb dessert
Tea-sütemények,

Magyar és Francia

Cognacok,

és

pezsgő borok,

különböző finom Likőrök,

Salon dessert czúrkorkák,

színházi BONBONOK,

díszes selyemczúrkorkák,

Kiváló finom Chocoladé dessert
czúrkorkák meglepő nagyválasztékban.

Alma Török Bálint,
Bőr-alma és
búzás-alma.

Erdélyi VAJONCZ-KÖRTE,

Mandarin Narancsok,

Malaga, Datolya, Prunella, fehér füge,
francia dió, francia mandula,

Nápolyi CARFIOL,

mindennemű hal félék, főzelékek, mint : borsó,
lencse, bab, aszalt szilvák nagyválasztékban és
tisztán kezelt finom fűszer árúkat
a legjutányosabb áron pontos kiszolgálás mellett
ajánl

Várray József

fűszer- és csemege-üzlete Debreczen,
a színházzal szemben.

Vidéki posta vagy vasuti rendelményeknél láda csomago-
lás ingyen. Tessék árjegyzéket kérni.

Van szerencséma n. é. közönséget értesíteni, miszerint a közelgő

karácsonyi idényre

raktáramat a kül- és belföld legjelesebb piacairól e szakba vágó legujabb ízlésű

DÍSZTÁRGYAKKAL

dúsan elláttam, mi által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb
modern igényeket is kielégíthetni remélem.

Alkalmi meglepésekül főképen ajánlhatom : francia és angol, eddig nem
ismert művészi tökélyű, üveg-, porcellán- majolika-, fayencze-, terracotta-, bronz-
és china-ezüstből előállított fantázia mű- és dísz tárgyakat, a legnagyobb választék-
ban és a legjutányosabb árak mellett.

Nagy raktár csiszolt velencei dísz- és három osztályu tükrökből.

A midőn a pontos és szolid kiszolgálásról előre is biztosítom, megemlíteni
van szerencsém, miszerint díszműárúkból december hó tartama alatt üzlethelyiségem
e célra külön fentartott részében

kiállítást rendezek,

melynek csupán megtekintésére is bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel meghívni.

KASZANYITZKY ENDRE.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek.

(324.) — 3.

Régi arany és ezüst tárgyak a teljes értékben beváltatnak.

SZÖLLŐSI GYÖRGY

ÉKSZERÉSZ

DEBRECZEN, főpiacz, a városházzal szemben.

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tndomására hozni, hogy elsőrangú drágakő-
kereskedőkkel kötött előnyös összeköttetésemnél fogva, azon szerencsés helyzetben
vagyok, hogy e téren bármely versenyt kiállok.

A karácsony és újév alkalmából

különösen ajánlok legtisztább tűző

gyémánt és brilliánt függőket, gyűrűket, karéket és melltüket

művészi kivitelben,

továbbá arany és ezüst tárgyakat és ékszereket a legolcsóbb ártól a legmagasabbig.

Elsőrendű gyártmányu valódi svájci

férfi és női zseborákat

jótállás mellett, ugyszívtén mindennemű ezüst éteszközüket, a napi árkelet szerint,
nemkülönbön e szakmához tartozó művek elkészítése, javítása, vézése
gyorsan a legolcsóbb árszámítás mellett eszközöltetnek. (330) 2—3

Régi arany és ezüst tárgyak a teljes értékben beváltatnak.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség és vevőink figyelmét felhívni,
hogy az

ŐSZI ÉS TÉLI IDÉNYRE

a legujabb és legjobb minőségű

ANGOL, FRANCZIA ÉS BELFÖLDI GYAPJUSZÖVETEINK

megérkeztek.

Kész férfi-, fiú- és gyermek-ruhák,

melyek saját műhelyünkben a legjobb minőségű gyapjuszövetből és a leg-
ujabb divat szerint készültek, mindenkor legnagyobb választékban, szabott
ár mellett, a legjutányosabban kaphatók.

A nagyérdemű közönség és tisztelt vevőink szives pártfogását kérve,
maradunk tisztelettel

SZEDLÁK ÉS VAMOS

(13—17.)

FÉRFI-SZABÓK.

Leltározásunkból kifolyólag a közeledő KARÁCSONYI IDÉNYRE
mélyen leszállított áron ajánlunk

Ruha- és Blouz-Selymeket,

Női ruhaszövet, kazán, flanell és mosó-
velezeket, téli kendőket.

Szőnyeg, függöny, bútorszövet, vászon
és kész fehérneműek elsőrendű minőségben
dúsválasztékban.

Menyasszonyi kelengyék
teljes összeállításban készleten tartatnak.

312.6—?

Kunz József és Társa.